30 NİSAN 1980 ÇARŞAMBA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

CHP'li 25 parlamenter 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak yasallaşması için yasa önerisinde bulundular

1 MAYIS'LA İLGİLİ GÖSTERİLER YAPILDI

- Ankara, İzmir, Adana gösterilerin en yoğun olduğu kentler oldu
- Güvenlik kuvvetlerinin 1 Mayıs'la ilgili gösterilere müdahale ettiği üzerinde "Yaşasın 1 Mayıs" sloganının yazıldığı 100'lerce pankartı kısa sürede indirdiğibildirildi

Tuzluçayır'da lise binasına 1 Mayıs ile ilgili bir pankartın asılması üzerine çok sayıda güvenlik kuvveti olay yerine geldi. Yaylım ateşi ile gelişen olayda helikopterler de alçak uçuş yaptı. Bir süre devam eden operasyonda gaz bombası kullanıldı. Gaz bombalarının ardından güvenlik kuvvetleri içerdeki öğrencileri boşaltarak yaklaşık 800 kişiyi gözaltına aldı. (Foto: THA)

●Başta Ankara, İzmir ve Adana olmak üzere yurdun birçok kentinde 1 Mayıs ile ilgili gösteriler yapıldı. Gösteriler sırasında bazı yerlerde göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasında çatışma çıktı. Ankara'da yüksek okullarda 1 günlük boykot kararı alınırken, birçok semtte de pankartlar asıldı.

HABERİ 4. SAYFADA

Tuzluçayır Lisesindeki olaylarda 1 öğrenci velisi kadın ağır olmak üzere yaralanırken yaklaşık 10 kişi de yaralandı. Operasyon sırasında güvenlik kuvvetleri öğrenci velilerini olay yerine yaklaştırmadı. Şiddetli patlamaların duyulduğu olayda binlerce mermi yakıldı. Zaman zaman okul civarında mevzilenen güvenlik kuvvetleri, göstericileri kovalayarak yakalamaya çalıştılar. (Mehmet Genç)

Giresun, Murgul, Bigadiç, Karaman ve Merzifon'da 1 Mayıs mitingleri yapılıyor

HABER MERKEZİ

Giresun, Eynesil Bulancak, Murgul (Artvin) Bigadiç (Balıkesir), Karaman (Konya) ve Merzifon'da (Amasya) 1 Mayıs günü 1 Mayıs mitingleri yapılacağı öğrenildi.

Çeşitli demokratik kitle örgütleri ve sendikalar adına yapılan açıklamada 1 Mayıs'ın Kara-

Devamı 7. Sayfada

Uluslararası Af Örgütü 1 Mayıs'ta tüm işçileri mücadeleye çağırdı

LONDRA (ANKA)

Uluslararası Af Örgütü dünyadaki tüm işçilerden 1 Mayıs günü, sendikal örgütlenme ve düşüncelerinden ötürü hapse düşen işçilerin kurtarılması için çalışmalarını istedi.

Uluslararası Af Örgü-

Devamı 7. Sayfada

Dev-İş Lefkoşe'de 1 Mayıs mitingi düzenliyor

LEFKOŞE (THA)

Kıbrıs Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu (Dev-İş) perşembe günü Lefkoşe'de 1 Mayıs mitingi düzenleyecektir.

Dev-İş tarafından yapılan açıklamada, mitingde 1 Mayıs dünya işçi ve emekçilerinin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününde dayanışmalarını yükseltmek, faşist baskılara, işsizliğe, sömürüye pahalılığa karşı birlik ve mücadelelerini artırmak ve Kıbrıs sorununa adil kalıcı ve sürekli bir çözüm taleplerini yinelemek fırsatının bulunacağı kaydedildi.

POL-BİR'lilerin saldırısına müdahale eden

Bulancak Kaymakam vekili görevden alındı

BULANCAK (DEMOKRAT)

Giresun'un Bulancak ilçesinde POL BİR üyesi polislerin halka saldırmasına ve provokasyon yaratmak istemelerine müdahale eden Kaymakam Vekili Hüsnü Güngör, telgrafla görevinden alındı.

Geçtiğimiz hafta içinde POL BİR üyesi polislerin genellikle ilericilerin oturduğu semtlerdeki kahvelere baskınlar yaparak suçsuz insanları ikinci şubeye götürdükleri, bazı kişileri de dövdükleri öne sürüldü. Halkın toplu halde bulunduğu sebze pazarında POL BİR'li polislerin havaya ateş ederek provokasyon yaratmak istediklerini de bildiren Bulancaklılar, gerekçesiz gözaltına alınanların serbest bırakılmalarını istediler.

POL BİR'li polislerin bu tür davranışlarına müdahale etmek isteyen Kaymakam Vekili Hüsnü Güngör, yıldırım telgrafla İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden alındı.

Öte yandan Bulancak'tan başka illere sürülen

Devamı 7. Sayfada

Aktepe halkı faşist bir çeteyi ortaya çıkardı

- *Aktepe Şahlar Mahallesi sakinleri silahlı eylemlere karışan faşistleri Sıkıyönetim Komutanlığı'na bildirdi*

ANKARA (DEMOKRAT)

Aktepe Şahlar Mahallesi halkı, mahallede silahlı eylemlere katılan 19 kişilik faşist çeteyi ortaya çıkardı. 19 kişilik çete içerisinde olan Adil Karadağ ve Hüseyin Bayram adlı faşistlerin çeşitli suçlardan Mamak Askeri Cezaevinde bulundukları öğrenildi. Bu arada mahalle sakinleri Aktepe Pazar Mescidi İmamı Abdulkadir Binici'nin de mahallede olaylar tertiplediğini öne sürdü. Aktepe Şahlar Mahallesi sa-

Devamı 7. Sayfada

MSP GRUBU SÖZCÜSÜ

Şener Battal: Hükümet Meclis'te desteğini kaybetmiş bir azınlık hükümetidir

- "AP Genel Başkanı hükümeti bırakmaya yanaşmazsa üzerimize düşeni yapacağız"

ANKARA (THA)

MSP Grup Sözcüsü Konya Milletvekili Şener Battal "İşbaşındaki hükümet Meclis'teki desteğini kaybetmiş bir azınlık hükümetidir" dedi.

Battal hükümet kurulduğundan bu yana geçen süre içerisinde MSP'nin AP hükümetinden desteğini esirgemediğini ve bütün vaatlerini yerine getirdiğine işaret ederek şunları söyledi.

"Ancak AP hükümeti kuruluşu sırasında vaad ettiği hiç bir şeyi yerine getirmemiştir. Bu durumda MSP'nin bu hükümeti desteklemesi söz konusu olamazdı. Bundan dola-

Devamı 7. Sayfada

DEMİREL ERBAKAN'LA GÖRÜŞTÜ

MECLİS'TE TURLARA DEVAM EDİLİYOR

ANKARA (DEMOKRAT)

Meclis'te turlara devam edilirken Başbakan Demirel MSP Genel Başkanı Erbakan'la görüştü. Bu arada Cumhurbaşkanı seçimi sorunuyla ilgili bir basın toplantısı yapan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, "Demirel Cumhurbaşkanı sorununa da cephecilik anlayışını getirdi" dedi.

Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'le MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan arasında beklenen görüşme yapıldı. MSP çevrelerinden edinilen bilgilere göre görüşmede Cumhurbaşkanlığı konusu ele alındı. Erbakan'ın ayrıca hükümetin geleceği konusundaki görüşlerini açıkladığı da belirtildi.

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI

Ecevit ise parlamentodaki çalışma odasında düzenlediği basın toplantısında Cumhurbaşkanı sorunu ile ilgili görüşlerini açıklarken şunları söyledi:

"AP Genel Başkanı Demirel, Cumhurbaşkanı sorununu liderlerle yapılacak görüşmelerle çözemeyeceklerini belirtmesine rağmen 2 gündür bu soruna liderler arası çözüm arıyor. Demirel'i ister istemez çizdiği bu dar çerçeveli görüş, soruna cephecilik anlayışını getiriyor. Bu yol demokratik değildir. Çünkü Cumhurbaşkanı dev-

Devamı 7. Sayfada

Vance'ın istifasından sonra

Amerika daha da saldırganlaşacak

- Brzezinski: ABD'nin gücüyle daha fazla alay edilmesin. ABD'nin olanakları küçümsenmesin

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD dış politikasını belirleyenler arasında uzun bir süreden beri devam etmekte olan tartışma Dışişleri Bakanı'nın Tahran'daki son baskına karşı çıkarak istifa etmesiyle noktalandı. Vance'in istifasından sonra

Devamı 7. Sayfada

İran bir Amerikan saldırısına hazırlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran Devlet Başkanı Beni Sadr, Humeyni'ye gönderdiği bir mesajda ABD'nin Tahran'daki rehineleri kurtarmak amacıyla girişeceği bir saldırıya karşı koymak için İran hükümetinin uluslararası planda alacağı önlemleri açıkladı. İran radyosunda yayınlanan metinde Humeyni'nin emirlerine uygun olarak alınacak önlemler açıklandı.

Devamı 7. Sayfada

Ortak Pazar liderleri ekonomik konularda anlaşamayınca zirve toplantısı kesildi

LÜKSEMBURG (A.A.)

Uluslararası gerginlik yaratan konularda ortak bir tutum saptamaya çalışan Ortak Pazar ülkelerinin pazar içi ekonomik sorunlarda anlaşma sağlayamadıkları bildirildi.

İngiltere'nin Ortak Pazar bütçesine yapacağı katkı konusunda getirilen önerilerin İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher tarafından reddedilmesinden sonra Lüksem

Devamı 7. Sayfada

ÜRETİCİLER HÜKÜMETTEN HOŞNUT DEĞİL

Hükümetin taban fiyatı politikasını eleştiren çay üreticileri,köylülerin açlığa mahkum edilmek istendiğini belirttiler.

Hopa'nın Kemalpaşa bucağında baskılar ve çay sömürüsü protesto edildi

Çay üreticileri miting ve yürüyüş yaptılar

HOPA DEMOKRAT

Hopa'nın Kemalpaşa bucağında binlerce kişinin katıldığı "Çayda sömürüye ve faşist baskılara son" miting ve yürüyüşü yapıldı. Üretici halkın mitinge büyük ilgi gösterdiği ve aileleriyle birlikte katıldığı bildirildi.

Yürüyüş boyunca üreticiler, "Çayda sömürüye son", "Üreten biziz, yöneten de biz olacağız", "ÇAYKUR üreticinin olacak", "Çay fiyatı en

Devamı 7. Sayfada

Başfiyatın 230 lira olarak belirlenmesini isteyen Marmara Bölgesi tütün üreticileri 155 lirayla karşılaşınca hayal kırıklığına uğradılar.

Ikinci günde tütün fiyatları 45 liraya düştü

Tütün üreticileri Bakan Çakmak'ı samimiyetsiz buluyor

YURT HABERLER SERVİSİ

Marmara Ekici Tütün Piyasasının açılışının ikinci gününde fiyatların 45 liraya kadar düştüğü bildirildi.

İçimiz kan ağlıyor. Bu fiyata 14 aylık emek satılır mı? "biçiminde konuşan üreticiler Bakan Ahmet Çakmak'ın açılış günü başfiyatın göstermelik değil samimi olduğu şeklindeki sözlerini şiddetle eleştirdiler.

Devamı 7. Sayfada

Urfa'da 1 kişi gözaltında bulunduğu sırada öldü

İzmir'de MHP İl Sekreteri öldürüldü

- Diyarbakır'da bir kişi öldürüldü.
- Kars'ta bir ilkokul müdürü öldürüldü

HABERİ 5. SAYFADA

Büyük Doğumevi Başhemşiresi Hikmet Sezer faşistler tarafından dövüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Büyük Doğumevi Başhemşiresi Hikmet Sezer geçtiğimiz günlerde dışarıdan gelen faşistler tarafından dövüldü.Hastaneye za-

Devamı 7. Sayfada

CHP'li Veziroğlu partisinden istifa edip TBP'ye girdi

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Tunceli Milletvekili Ali Haydar Veziroğlu Türkiye Birlik Partisi'ne geçti.

Türkiye Birlik Partisinde dün bir basın toplantısı düzenlenerek CHP Tunceli Milletvekili Ali Haydar Veziroğlu'nun istifasını Genel Merkeze gönderdiği ve TBP'ye geçtiği açıklandı.

Türkiye Birlik Partisine katılması dolayısı ile düzenlenen tören ve basın toplantısında konuşan Tunceli Milletvekili Ali Haydar Veziroğlu, faşizmin gün geçtikçe ülke yönetimine egemen olduğunu öne sürerek, "ırk,mezhep, bölge farklılıkları yaratılarak kanlı soy kırımı olay-

Devamı 7. Sayfada

Uluslararası Finans kuruluşları hükümetin geleceği konusunda bekleyişte

ANKARA (ANKA)

Batılı ülkeler ile uluslararası finansman kuruluşlarının AP azınlık hükümetinin ve izlenen ekonomi politikasının sürekliliği konusunda tereddüte düştükleri bildirilmektedir. Bu tereddütlerin Türkiye'ye sağlanacak

Devamı 7. Sayfada

ABD Büyükelçiliği personeli büyük ölçüde değiştiriliyor

ANKARA (ANKA)

Ankara'daki ABD Büyükelçiliğinde önümüzdeki haftalar içinde geniş çaplı personel değişiklik lerinin gerçekleştirileceği ve Büyükelçi James Spain'

Devamı 7. Sayfada

YALANI MESLEK EDİNENLERİN SON MARİFETİ

Türk-İş'e bağlı birçok sendikanın MİSK'in mitingine katılacağı haberleri yalanlandı

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Giderek nicesine kıyıcı, kırıcı, acımasız bir toplum olduğumuzun farkında mıyız? Bunca işkence, dayak, adam öldürme, toplu kıyım, yaralama, kin, birbirini düşman görme, hoşgörüden, iyiniyetten, anlayıştan ve sevgiden uzaklaşma, Frenleri bozuk bir otobüsün içinde, yokuş aşağı, alabildiğine hızla, daha çok ölüme, daha çok kana, daha çok acıya, daha yoğun kötülük ve felaketlere doğru gidiyoruz.

Uzak yakın öteki ülkeler, uluslar, devletler bizi tutmuyormuş, sevmiyormuş, kuyumuzu kazıyormuş, bize önyargılı davranıyormuş. Bu davranışın, tarihsel, dinsel, kültürel, nedenleri şunlar şunlar ya da bunlar bunlarmış.

Zorla güzellik olmaz ki.

Kimin yakasına yapışabilirsiniz "Sev beni" diye.

Kaldı ki, sevilesi miyiz biz?

Hem, biz çokmu seviyoruz onları?

Kendi kendimize olan sevgisizliğimizi dünya kamuoyuna böylesine sunarken... Tüm dünya televizyonlarının haber bültenlerinde, her akşam içimizden kaç kişiye kıydığımız, yüzmilyonların bilincine yazılırken....

Nasıl bir Türk ve Türkiye portresi sergiliyoruz dışımızdaki dünyaya?

Kaç Eurovision yarışması birinciliği, kaç altın madalya, kaç gol kazıyabilir dünya kamuoyunun bilinçaltına yerleştirdiğimiz bu çirkin görüntüyü?

Aksakal'a Sevgilerle

Hiç mi sevgi, güzellik, çiçek yetişmez bu topraklar üzerinde ve bizim insanlarımız arasında?

Bu soruya olumsuz yanıt vermek doğanın ve insanın yapısına aykırı.

Öyleyse, neden bu kıyıcılık, acımasızlık ve kin?

Kendi kendimize karşı olan ikiyüzlülüğümüzden, yalancılığımızdan, içinde yüzdüğümüz değer ölçüleri ve kavram kargaşasından, aynadaki görüntümüze bakamayacak kadar ödlek oluşumuzdan, özeleştiriden korkumuzdan, aşağılık duygumuzun ruhsal tepkilerinden, toplum olarak kendimizi bir gerçekçi yere oturtamayışımızdan vb.... (Bu noktaya nasıl geldiğimizin sosyal, kültürel, tarihsel nedenleri ayrı bir konu. Ama, gelmişiz bir kez. Ayıp ve bize özgü birşey de değil. Tarih boyunca toplumlar kaç kez buralara dönüp dönüp gelmişler ve yeni aşamalara yönelmişlerdir)

Gelin sizinle birlikte şu ajans haberini-anlatım, tümce düşüklüklerine dokunmadan– okuyalım:

"Trabzon 24 (tha)- Trabzon AP Milletvekili İbrahim Vecdi Aksakal sıkıyönetim mahkemelerinin iyi çalışmadığını ifade ile sıkıyönetim ilanından bugüne kadar geçen sürede çok sayıda kişinin öldürüldüğünü, fakat sıkıyönetim mahkemelerinden TBMM'ne tek bir idam kararının gelmediğinden yakınarak tha muhabirine özel bir açıklamada bulundu.

AP Trabzon Milletvekili İbrahim Vecdi Aksakal şunları söyledi: 'Sıkıyönetim ilan edileli 16 ay olmuştur. İsmi üzerinde sıkıyönetim. Ve sıkıyönetim ilan edilen bölgelerde 1400'ün üzerinde insan ölüyor. Öldürenler belli. Ellerinde silahlar yakalanıyor. Devletin temeline dinamit konuluyor. Koyanlar belli. Mahkemeler uzayıp gidiyor. Fakat ne olur tek bir idam kararı Meclise sevkedilmiyor. Nizam ve intizam tanımayan terörist ve anarşistlere hadleri bildirilmeli. Devlet devletliğini ortaya koymalıdır. Aksi halde sıkıyönetim ilan edilen bölgelerde işlenen suçlar ve mahkemelere sevkedilen davalardan hiçbir sonuç alınamaz'."

AP Milletvekilinin sözleri bugün toplumumuza ve ülke yönetimine egemen olan kafa yapısının tipik bir kesiti: Acımasız, sevgisiz, hep kendinden gayrısını suçlayıcı, temelsiz, yapay, demagojik, düşüncesiz ve ölüm çağrılı...

Bir an için gözlerini kapa da bir idamı beyninde canlandırıver Aksakal bey dostum.

Devamı 7. Sayfada

HAFTALIK

Faşizme Anayasa

Muzaffer ERDOST

Burjuvazi, başı darda kaldığı zaman, çalışan sınıflar üzerinde, teröre başvurmakta duraksamaz. Ama, öyle bir an gelir ki, burjuvazi,kendi ürünü olan burjuva demokratik yöntemlerle, ülkeyi yönetemez olur. O zaman, terörü kurumlaştırır. Terörün kurumlaştırılması, faşizmin temel niteliklerinden biridir. Faşizm bilindiği gibi, kapitalizmin emperyalist aşamaya gelmesinden sonra görülen bir olgudur.İkincisi, faşizm olgusu, siyasal, iktidarın tüm olarak burjuvazinin elinden, burjuvazinin bir kesiminin eline, tekelci bir kesimin eline geçmesiyle kendini gösterir. Bir toplumda, demokrasi, ne denli küçük bir kesimin elinde toplanırsa, o kesim açısından, özgürlükler o denli genişler, ve o ölçüde, çalışan yığınlar,halk kesimi baskı altına alınır. Kapitalizmin gelişmesi, tekelci sermayenin oluşmasına ve bu da giderek siyasal iktidarın, iktisadi bakımdan güçlenen ve sayıca o ölçüde azalan bir kesimin elinde toplanmasına neden olur. Faşizm, siyasal iktidarın, bir sınıfın elinden bir başka sınıfın eline geçmesi biçiminde değil, burjuvazinin elinden, burjuvazinin en üst kesiminin eline geçmesinde kendini gösterir.

Faşizmin gerçekleştirilmesi, o ülkenin iç koşullarına bağlı olduğu gibi, uluslararası koşullara da bağlıdır. Emperyalist sistem içerisinde, bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelere, faşizmin, emperyalist ülkeler tarafından ihraç edildiğini, birkaç kez de, biz açıklamaya çalıştık. Özellikle emperyalist sistemin komuta merkezi olan ABD emperyalizmi, bir ülkenin faşist yönetim altında iktisadi vb. gereksinimlerini karşılayabildiği zaman, bu yalnızca, ABD'nin isteğiyle gerçekleştirilebiliyordu. ABD emperyalizmi, bugün, büyük ölçüde bunalım içindedir ve bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerin gereksinmelerini tek başına karşılamaktan artık uzaktır. Diğer emperyalist ülkelerin özellikle emperyalist batılı devletlerin benimseyemeyeceği bir faşizm ise, çok yönlü uluslararası ilişkiler içerisine girmiş bulunan bir ülkede, kendiçatallarıyla karşılaşmaktadır. Batılı emperyalist devletlerin özellikle faşizmin yıllarca kan kusturduğu kendi ülkelerinin kamuoyunu gözönünde bulundurduğumuzda, bağımlı ve yarı-bağımlı ülkede faşist bir yönetimi açıkça destekleyebilmeleri güçleşmiştir. Bu nedenle, Türkiye gibi bir ülkede, faşist bir iktidarın dış desteklerini koruyabilmesi, yani yönetimde süreklilik kazanabilmesi,aşağıdan bir kitle tabanı oluşturmasıyla yukardan ise, kendini gerçekleştirebileceği bir anayasal sisteme sahip olmasıyla olanaklıdır. Öyle ki, faşist siyasal iktidar, genel oya dayanmalı ve ikincisi;devletin faşistleştirilmesi bir anayasal temele oturtulmalı.

Bu nedenleri gözönünde bulundurdğumuzda, Türkiye'de, faşizmin, bugün iki yoldan gerçekleştirilmeye çalışıldığını görebiliriz. Biri, tabandan, alttan. Faşizm, gerici küçük-burjuva ideolojileri canlandırarak, geleneklerine bağlı kesimleri kendi tarafına çekmeye, kendine bir kitle tabanı yaratmaya, kendi tarafına çekemediği halk yığınlarını, devrimci ve demokratik kişi ve örgütleri silahlı baskısı altına almaya, onların etkinliklerini kırmaya çalışmaktadır. Kendi gençlik ve kitle örgütleri aracılığıyla, toplumun her kesimiyle ilişki kurmakta, oradan kendisine çektiği unsurları, belirli bir süre deneyimden geçirdikten sonra bir kısmını yasal partisine, bir kısmını yeraltı örgütlerine kanalize etmektedir.

Faşizm, ikinci bir yol olarak devlet aygıtını faşistleştirme girişimi içerisindedir. Bunu ise, siyasal iktidar aracılığıyla yukardanaşağı gerçekleştirmekte olduğu açıktır. Devlet kadrolarını faşistlerden oluşturmak devrimci ve demokrat unsurları buralardan ayıklamak, ve sonuç olarak devlet kadrolarını faşistleştirmek.

Yalnızca şu çelişki ortadadır ki, Türkiye'de, bugün, kusurları ve eksikleri bir yana, demokratik çerikli bir Anayasa vardır, ve devlet organları, varlıklarını ve yetkilerini bu Anayasa'dan almaktadır. Bunun gibi, temel hak ve özgürlükler de, bu Anayasa ile belirlenmiştir. Emperyalist sistemin bunalımı, ve bugün emperyalizmin yaşamsal çıkarlarının Türkiye üzerinde de düğümlenmesi, bir yandan emperyalizmi ve öte yandan son yıllarda daha da güçlenen yerli büyük burjuvaziyi, böyle bir Anayasa rahatsız etmeye başlamıştır. Faşizm, biçimsel açıdan yasal gözükmek gereğini bir ölçüde de olsa gözönünde bulundurma durumunda kaldığı sürece, bu Anayasa, faşizmin gerek aşağıdan ve gerek yukardan gerçekleştirilmesinin önünde ciddi bir engel oluşturmaktadır. Yabancı ve yerli büyük sermaye, şimdi bu engeli aşmak, faşizme anayasal bir temel oluşturmak istemektedirler. Demokratik içerikli Anayasa ile çatışan bir faşizm yerine, faşizm ile uyuşan bir anayasa - formül budur. Çünkü, yığınlar içine geniş ölçüde kök salmış devrimci dalgayı, faşist hareketin yasa-dışı örgütleriyle değil, yasal yollardan kırmak, ve o ölçüde devlet aygıtı içersinde yansıyan bu demokratik ve devrimci kadrolaşmayı yasal

Devamı 7. Sayfada

HALKIN DİLİNDEN

Bir öğrenci velisinden Selçuk Eğitim Enstitüsü Müdürüne

Sayın: S. Savaş

9.4.1980 tarih ve 510/1748 sayılı yazınızı aldım. Velisi bulunduğum, öğrenciniz ve benim oğlumun bir süreden beri okula gelmediğini, devamsızlığının fazla olduğunu ve bu nedenle sınıfta kalacağını bildirmişsiniz.

Sayın müdür, oğlumun okula devam etmediğini ve devamsızlığının nedenini ben pek âlâ biliyorum. Bildiğim için de okula göndermiyorum. Sınıfta kalacağını da biliyorum. Ama sizin amacınız bu değil mi? Benim oğlum ve oğlum gibilerinin kalması, bunun yerine çağdaşlıktan yoksun olan gerici ve faşistlerin sınıfı geçmesi ve okulu bitirmesi sizin amacınız değil mi? Siz o amaçla oraya müdür olarak atanmadınız mı? Gerçekçi olun müdür bey, elinizi vicdanınıza koyun, okulda, devrimci ve yurtsever öğrencilerin, faşist olmayanların dövülmesine,sövülmesine neden karşı çıkmıyorsunuz öyleyse? Neden suçluları yakalayıp, cezalandıracağınız yere onların sırtını okşuyorsunuz? Ama biz bunları yadırgamıyoruz. Çünkü siz o koltuğa bunun için oturtuldunuz. Eğer siz suçluyu yakalayıp cezalandırsanız, sizi oraya oturtanlara ihanet etmiş olursunuz.

Oğlumun okula gelmiyerek sınıfta kalmasının tek suçlusu sizsiniz. Çünkü okulda yansız olmadınız. Uluyarak oğlum ve onun gibilerinin üzerine saldıranlara cesaret verdiniz. Sınıflarda "buradan ülkücü olmayanlar mezun olmaz" diye tehditler savuran öğretmen bozuntuları sizden cesaret aldılar. Öğretmen bozuntuları diyorum. Bunun için "gerçek öğretmen"lerden özür dilerim. Benim sözüm gerçek öğretmenlere değil. Benim sözüm Namık Kemal ve Tevfik Fikret gibi ozanlara küfür edip, onların oluşturduğu gerçek edebiyata "Züppe Edebiyatı" diyebilecek kadar alçalan ve milliyetçilik propagandası yapan züppelerdir.

İstiklal Marşı töreninde saldırıya geçen faşistleri önlemeye çalışan asker ve onların değerli komutanına, polislerin gözü önünde "Komünist yüzbaşı Moskova'ya, Yüzbaşı istifa" diye bağıran faşistlere siz cesaret vermediniz mi? Sayın müdür bey,o gün saldırıya uğrayan bir devrimci öğrenciyi matematik bölüm şefi, öğrencilerin, sizin ve merdivende toplanmış öğretmenlerin gözü önünde dövmedi mi? Son sınıfta okuyan devrimci öğrenciler kasıtlı olarak uygulama için faşistlerin egemen oldukları yörelerdeki okullara gönderilmedi mi? Buna itiraz eden bir kız öğrenciyi, bir yetkili "ya orada yaparsın ya da mezun olamazsın" diye odasından kovmadı mı?

Ders aralarında kız öğrencilere toplu iğne dürtüldü ağıza alınmıyacak küfürler edildi. Bu koşullar altında okula gelmek isteyen devrimci öğrencilere bazı öğretmenler ve polisler "bir avuçsunuz hâlâ okula gelecekmisiniz" diye baskı yaptılar.

Düşünebiliyormusun müdür bey, okulun tuvaletine bile gidemiyen, hergün dayak atılan, küfür edilen baskı ve işkence yapılan bu öğrencilerin güvenliklerini kim sağlıyacak?

Şimdi siz, hem suçlu hem de güçlü olacaksınız ve benim oğlumun okula gelmesini isteyerek bana kağıt göndereceksiniz. Siz önce yansız ve adil bir tutum izleyerek, okulu bir düzene sokun. Öğrenci kılığındaki dağdan, bayırdan toplayarak okula aldığınız katil ve eşkiyaları oradan uzaklaştırın. Ondan sonra bana kağıt yollayın.

Okulun içinde olanları biliyor ve görüyorsunuz. Tahtalara çizilen köpek resimlerinden sıralara yazılan sloganlardan haberiniz vardır. Öyleyse, gazetelere yazılar yazarak kendinizin suçsuz olduğunu falan kanıtlamaya sakın bir daha kalkışmayın. Çünkü o yazılarla, o yalanlamalarla sizin gerçek kişiliğiniz daha da belirginleşiyor.

Ama, bu böyle süremez sürmeyecek. Tüm ülke çocuklarının korkusuzca okullarına giderek, kardeşçe barış içinde okuyacakları günler yakındır. Kusura bakmayın sayın müdür bey, benim öldürtülecek oğlum yok. Bu nedenle senin ve senin gibilerin müdür olduğu bir okula ben oğlumu yollamam. Çünkü, benim oğlum daha ne günlere gerekli...

SELÇUK EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE OĞLU OKUYAN VE YÜREĞİ KAN AĞLAYAN BİR VELİ

Milli Eğitim Bakanı'na

Siz Milli Eğitim Bakanı? Siz okulumuzu öğrencisiz, öğretmensiz koyanlar, bizim buralarda bir deyim vardır. "Elini vicdanına koyda dinle". Sizde elinizi vicdanınıza koyun ve dinleyin. Aklınızca öğretmenleri cezalandırdığınızı sanıyorsunuz. Oysa yanılıyorsunuz. Sizler öğrencileri cezalandırdınız. Ne oldu? Başarı kazandığınızı mı sanıyorsunuz? Aksine sonsuzca de yenildiniz.Tüm öğrencilerin ve kasabamız halkının nefretini kazandınız.

Okulumuzda dört öğretmen vardı. 2. dönemde öğretmenlerimizden ikisi açığa alındılar. Birisi tayinini çıkardı. (Tayini çıkaran öğretmenimiz hükümet taraftarı idi) Şimdi bir öğretmenle kaldık. 12 Derse karşılık 1 öğretmen. Bu devlet bizden utanmadan nasıl yurttaşlık görevi bekler. Bu okulu bitirsek bile başka hiç bir okula gidemeyeceğiz. Çünkü gitsekte orada takılıp kalacağız. Hiç bir derdimiz tam değil, değil tam,yarım bile değil. Daha sonra da düzenin işsizler ordusuna katılacağız.

Ne kitabımız ne doğru dürüst bir dersanemiz var. Bunlarla uğraşıp araç gereç temin edecekken elimizde olan öğretmenleri de alıyorsunuz. Buna okul ya da eğitim demenin imkanı var mı?

Bütün bunları düşünüyor musunuz? Düşünün ve gerçekten ne iş yapmanız gerektiğini bir hatırlayın. Herhalde insanlık tarihinde böyle okulları ortadan kaldırarak, ya da fiili olarak okuma faliyetini durduran Milli Eğitim Bakanı sizsiniz.

Eğitim bir toplumun gelişmesinde büyük bir öneme sahiptir. Bunun önemini herhalde sizler bizden daha iyi kavramış olsanız gerek.

Size bu sorumluluğunuzu bir kere daha hatırlatır, elinizi, vicdanınıza koymanızı bir kere daha belirtiriz. Sözlerimizin etkili olacağını ve sorunlarımıza eğileceğinize inanıyoruz.

ESKİL'DEN BİR GRUP ÖĞRENCİ
NİĞDE -AKSARAY

Öğrencisiz okul

Ülkemizde görülen çarpık kapitalist eğitim sisteminin, halk çocuklarının üzerindeki etkinliği artık apaçık ortadadır. Öğrencisiz okul-kitapsız öğrenci bu eğitim sisteminin yeni bir uygulaması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Egemen güçler özellikle halk çocuklarının okuduğu Eğitim Enstitüsünde bu eğitimin uygulanmasını isterken çok yönlü,kısa vadeli başarılar elde edeceğini bilmektedir.

Devrimci öğretim görevlileri uzaklaştırılarak, faşistlere sorular daha önceden verilerek mezun olmaları sağlanacak bomboş düşünemeyen mesleğine yabancı öğretmenler yetiştirilecek ve en acısı gelecek kuşaklar bomboş yetişen öğretmenlere teslim edilecektir.

Adana Eğitim Enstitüsünde okuyan bir öğrenci olarak, okulumuzda öğretim görevlilerin hepsinin görev yapamıyacak illere sürüldüğünü görüyoruz. Öğretmenlerininde olmadığı bir okulun öğrencisi olarak okumaya çalışıyoruz.

Tüm devlet kademelerinde görülen faşistleştirme çabası, Milli Eğitimdeki gibi olamaz. Devrimci öğrencileri mezunetmemek, ilerici öğretim görevlilerini uzaklaştırmak, gerici, yoz, ve ırkçı bir öğretim programı uygulamak belki kısa vadede onlar için bir başarı olacaktır.

Fakat emekçilerin uyanışı, devrimcilerin kararlı mücadelesi, tarihin akışı gelecek güzel günlerin bizim olacağını vurgulamaktadır. Bir Eğitim Enstitüsü öğrencisi olarak, Milli Eğitim Bakanına öneriyorum. Okulları kapatın. O zaman Milli Eğitimi yönetmek daha kolay olur değil mi?

Bir Öğrenci

KÜÇÜMEN — Haslet Soyöz

NE VAR NE YOK ?

Basından seçmeler — Hazırlayan Hüseyin ADLI

İran ve düşen maskeler

İran devriminin gerçekleşmesinden sonra Humeyni'nin Amerika'ya karşı tavır alması Türkiye'de "milliyetçi"ler arasında büyük bir kafa karışıklığı yarattı. Afganistan olayları üzerine "İslamcı" kesilen "milliyetçiler" aynı duyarlığı İran karşısında gösteremiyorlar. Ve politikaları da hayli açık. Çevir kazı yanmasın.

Hergün Gazetesi'nin yazarlarından Taha Akyol, "İran devriminin ideolojisi" başlıklı yazısında Türkiye'deki Humeyni sempatizanlarına akıl veriyor:

"Türkiye'de Humeyni'yi taklit etmek isteyenler, kardeş İran'ın yaşadığı dramı iyi görmelidirler. Muazzam İslam kültürünü, kuş beyinlerinde "parti şahadetnamesi" veya "cennet anahtarı" haline getirmiş olanların, İslam'a da Türkiye'ye de artık daha fazla zarar vermemeleri için İran'daki devrimin dramını çok iyi takip etmelerini diliyoruz."

Bir devlet nasıl olmalıdır?

Aynı gazetenin heyecanlı yazarlarından Sevgi Korkut Köksal 22 Nisan 1980 tarihli "Devlet Olmak" başlıklı yazısında İran'a akıl veriyor.

"Artık kurdukları rejim her ne ise oturması lazım gelmektedir. Bir grup yabancıyla uğraşmak hele, müdafaasız insanlarla uğraşmak devletlere yakışmaz. Devlet olan devletin belli kaidelere uyması gerekir."

Amerika'nın rezaleti

Tercüman'dan Ahmet Kabaklı kazı çevirmeye devam ediyor.

"Fakat rica ederim,

50 kişi için esasen ne yaptığım bilmez hale gelmiş, galeyan halindeki bir millet ile henüz kime hükmettiği, kimin elinde olduğu bile kestirilemeyen şaşkın bir devlete ambargolar koymak,savaşlar açmaya kalkmak akıl kârı mıdır? Tahran'da rahat yaşadıkları bilinen 50 kişi için petrol bölgelerini ateşe vermek, siyaset mi rezalet midir?"

Bilemiyoruz, Amerika ne zaman kulak verecek bizim "Milliyetçilerimizin" gücenmelerine..?

İslamiyet ve kapitalizm

Şener Battal'ın İslamiyetin kapitalizme de karşı olduğunu açıklamasından fena halde gocunan "milliyetçi"lere Milli Gazete'de yayınlanan bir yorumda cevap veriliyor:

"Şimdi bu adamlara sormak gerek, inancımız kapitalizme de karşıdır deyince size ne oluyor. Lakabınız açığa çıkıyor değil mi?... Sonra bir diğer mesele de, Amerika'yı kadı tayin edersen meseleler böyle sarpa sarar işte. Kapitalizm de İslamiyete karşıdır.Evet bayım gerçek bu. Bu söz hiç bir zaman da komünizm inançlarımıza aykırı değil anlamını taşımaz, bunu anlamak bile bir zeka yaşı meselesidir."

Şimdi de İslamiyet ve Kapitalizm ile ilgili olarak Milli Gazete'de yayınlanan yazılardan alıntılar:

"Kapitalist sistem, emperyalist olmamış bir devlet eliyle tatbik edildiğinde, o devletin vatandaşları ayvayı yerler. Aynen Türkiye misalinde olduğu gibi, kimsenin bir karışlık toprağında gözü olmadığını söyleyen kapitalist yoldan kalkınmaya çabalayan ülkelerde açlığa talim, o ülke insanlarının ideolojik kaderini oluşturur." (Atilla Özdur-Milli Gazete 23 Nisan 1980)

"Bir yandan 'kahrolsun komünizm' çığlıkları atarken, öte yandan, ABD'nin her isteğini 'Emredersiniz kovboy' edasıyla karşılayanları sömürgeci ve emperyalistlerle işbirliği halinde olan hainler olarak görüyoruz. Aksini savunanlar ile her zaman ve her yerde tartışmaya hazırız." (Mehmet Fahri, Milli Gazete, 24 Nisan 1980)

1 Mayıs ve asıl kışkırtıcılar

1 Mayıs yaklaşırken kışkırtıcılığı asıl kimler yapıyor? İşte örnekleri:

"Tarihiyle günüyle belli bir anarşi olayı. Ve Devlet ne yapacağını düşünüp karara bağlayamadı bir türlü. Şunun şurası on gün kaldı. On gün sonra yine devlet ayakta ve tetikte bekleyecek." (Hergün. Küt, 22 Nisan 1980)

"Nerede o hıdrellezler? Nerede benim o çocukluğumun 1 Mayısları? Devrimci İşçi Sendikaları ve onların dış kaynaklı "Sınıf mücadelesi" programları yüzünden 1 Mayıs Bahar bayramları devletin temelini dinamitleyen gösterilere sahne olmuş bulunmaktadır..."(Tercüman, Ergun Göze 21 Nisan 1980)

"Geçen 1 Mayıs'ta... sokağa çıkma yasağı konulmuş, Taksim'e alay sancağı çekilmişti. Bunu kendileri için bir başarı telakki eden kızıl sendikacılar için bu sene ayrı bir program yapılmalı, İstanbullular hapsedileceğine onlar bir kaç gün içeri alınmalı ve millet bir kızıl kabustan kurtulmanın sevinci ve bahar yeşilliği içinde bayram yapmalıdır." (Tercuman -Ergun Göze, 24 Nisan 1980)

Can Pulak'ın başı belada

Günaydın Gazetesi yazarlarından Can Pulak'ın TV'de Türkeş'e sorduğu sorular tosuncukları bir hayli kızdırmış. Hatta bir tanesi dayanamayıp Hergün'e mektup bile yollamış:

'Saygı değer yüce Başbuğumuz kendine özgü vekarı alicenaplığı insana, insanca değer veren yüceliği ile seni bir anda şoke eden cevabı ile hakikatleri yüzüne vurduğunda şaşırdın, bocaladın, tevil ettin... İşin aslını biz ülkücülerden sorsan daha iyi ederdin. Türkeş'imizi aklınca zor durumda bırakmak istedin. Başbuğumuz Türkeş'in karşısında onun yıldırımlar çakan gözlerine bakarak konuşmak, biz ülkücü gençliği gururla titretir ama senin titreyişinde bir başkaydı... Biz ülkücü gençliği hala anlamamışsanız, o zaman da günün tabiriyle televizyona öğren de gel. Sizden ve sizin gibi düşünenlerden Tanrı Türkü Korusun."

Ne diyelim? Tanrı Can Pulak'ı korusun.

Onlar işkenceden kaçtı

Ahmet Kabaklı Bey, "23 solcu canavar anarşist daha kaçtı" diye başladığı bir yazısını şöyle sürdürüyor:

"'O halde kendi devrinden beri cezaevlerinden adam kaçırılması gibi planlı komünist oyunların korkunçluğu üzerinde hiç durmayıp ta yalnız birkaç sağcı (O da işkence görmekten) kaçtıkları zaman konuşan bir adam elbette ciddiye alınmaz."

Demek ki, neymiş? Sağcılar işkence gördükleri için hapisten kaçıyormuş. Yoksa hiç kaçar mı tosuncuklar?

Yerli filmlerde anarşi var

Yerli filmlerde de "anarşiyi" körükleyen birşeyler olduğunu farkeden Son Havadis'in Demokrat'a pek meraklı yazarlarından Oya Can bu konuya iyi vurmuş(!):

"Filmde bir gazino sahibi 15 kişiyi yardımcıları ile tavuk öldürür gibi öldürüp temizliyor. Sonunda bu kişinin bir ceza görmesi gerekir değil mi? Ne gezer. Bir yandan anarşiye karşı can pahasına bir savaş veriliyor. Öte yandan TV'de 15 kişiyi öldüren bir gazino sahibinin nasıl krallar gibi yaşadığı sergileniyor.Gel de çık işin içinden."

Doğru. Türkiye'de gazino sahiplerinin ne kadar uslu ve temiz olduğu iyi bilinir zaten. Bir de herhalde kahvelerde onlarca insanı acımasızca kurşuna dizen faşistler de bu filmlerden cesaret alıyor olsalar gerek. Ne yakalanıyorlar ne de duruyorlar?

Bir büyük keşif

Yine Son Havadis Gazetesinde Türkiye'nin üstündeki tehlikeler üzerine yazılan bir yazıda Orhan Bıçakçı bir büyük keşifte bulunuyor:

"Ancak, komünizm tehlikesi ortadan kalktıktan sonra da yine tedbirli olmak lazımdır. Zira komünizm tarihe karışabilir ama,Rus tehlikesi hemen her zaman mevcut olacaktır."

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

30 NİSAN

1964 İstanbul ve İzmir'deki BP tesislerinde çalışan Petrol, Kimya ve Atom İşçileri Sendikası üyesi 462 işçi, sakal ve yemek boykotuna başladı.

1967 İzmir'de Arman Fidanlığında çalışan 142 işçi greve başladı.

1976 MEHMET DAĞBAŞI

İstanbul Kadıköy Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine okul bahçesinde faşistlerin saldırısı sonucu, Mehmet Dağbaşı öldü.

1977 MUSTAFA KURU

Çorum'un Tutuş köyünde bir süre önce faşist saldırıya uğradıktan sonra Ankara'da hastaneye kaldırılan Çorum Maden İş Sendikası eski mali Sekreteri Mustafa Kuru öldü.

DÜNYA GÖZÜYLE

Yeni saldırı doktrini

Türkkaya ATAÖV

Amerika'nın İran'ın güneyindeki körfezde ve Hind Okyanusunda askeri varlığını artırmaya çalıştığı, giderek İran'a müdahale yollarını araştırdığı bir sırada, Dış İşleri Bakanı Erkmen'in temelde Amerika'yı haklı gören bir açıklama yapması, bu bakanlığın başındaki kişinin ve bir dereceye kadar da Türkiye hükümetinin çevremizdeki olaylara doğru teşhisler koyamadığının kanıtıdır.

Bölgemizde tehlikeli stratejiler tezgahlamaya çabalayan saldırgan çevrelerin tasarıları, son İran ve Afgan olaylarının örtüsü altında, aslında, çok gerilere uzanır. Resmi Amerikan temsilcileri 1979 başında bu devletin askeri varlığa dayalı aktif bir müdahale siyasetini uygulamaya kararlı olduğunu söylüyorlardı. Bu müdahale tasarıları tüm Üçüncü Dünyaya yönelik olduğu için yalnız petrol kaygısından kaynaklanmıyor. Gerçek şu ki, Amerika'nın dünya çapındaki emperyalist hedefleriyle Angola, Etyopya, İran, Afganistan, Nikaragua ve benzeri yerlerde yeni zaferler kazanan ulusal kurtuluş savaşımının yükselen çizgisi çatışıyor ve emperyalizmin yüzüne eğreti oturmuş olan maske iyiden iyiye düşüyor.

Amerika "Carter Doktrini" diyebileceğimiz yeni bir stratejiyle "küçük savaşlar" peşinde. Kendinin "yaşamsal çıkarlar" saydığı her alanda ve her bölgede askeri müdahalelere hazırlanıyor. Truman (1947) ve Eisenhower (1957) "doktrinleri" Avrupa ile Orta Doğu'yu bu yaşamsal çıkarlar kapsamı içine almıştı. Her iki doktrin de askeri blokları ve yabancı ülkelerdeki askeri üsleri de birlikte getirdi. Bu bölgelerde çekirdekli ve geleneksel silahların kullanımına yarayacak stratejik doktrinler de geliştirildi. Bu kez, aynı "yaşamsal çıkarlar" anlayışına bir de Güney-Batı Asya ekleniyor. 110.000 kişilik vurucu bir Amerikan gücünün yalnız bu bölgelerde değil, Üçüncü Dünyanın herhangi bir yerinde müdahaleye hazır duruma getirileceği bir-buçuk yıl önce açıklanmıştı. Gerçekte, aynı tasarı 1960'lı yılların sonlarına dağru Başkan Johnson'a aitti. O zamanlar Vietnam savaşı şiddetle sürüp gittiğinden Amerika bağımsız bir müdahale ordusunu kuracak gücü kendinde görememiş, Senato Silahlı Kuvvetler Komitesi Başkanı Georgia'lı politikacı Richrad Russell da böyle bir gelişmenin Amerika'yı dünya jandarması durumuna sokacağını söyleyerek itiraz etmişti. Johnson'un yapamadığını, bu kez Carter becermeye çalışıyor.

Üstelik, Carter (Şam'da birkaç Türk gazetecisine demeç veren FKÖ lideri Arafat'ın da belirttiği gibi) Orta Doğu'ya özgü bir Amerikan kumandanlığı ve mümkünse ona bağlı sayılacak siyasal ittifaklar da kotarmak istiyor. İran'ın güneyindeki körfezi merkez alan yeni Amerikan stratejisi körfez çevresindeki devletler ile Suudi Arabistan, Oman ve Somali gibi ülkeler üstünde de yeni baskılar deniyor. Bu arada, Mısır'ın sağlayabileceği "hizmetler" ve İsrail'in bir sıçrama tahtası olarak sunacağı üsler de caba..

Bu durumda, Türkiye ileyapılmış olan yeni "Savunma İşbirliği Andlaşması" da genel çerçeve içinde yerine oturuyor. Bu andlaşmayı Amerika'nın dünya çapındaki emperyalist emellerinin bir uygulama aracı olarak gördüğüne kuşku yoktur. Kendi topraklarımızda yabancı üssü ve varlığı görmek istemeyenler tabii ki haklıdırlar. Amerika da, bu türlü oyunlara uzun vadede güvenilemeyceğini ve her devletin buna razı «olmayacağını» bildiği için, Arap Denizi ve Hind Okyanusu çevresinde devamlı bir filo geliştirme yollarını arıyor. İran kıyılarının açığında seyreden Nimitz uçak gemisi ve ona refakat eden zırhlılar, Amerika'nın 1980 yıllarına özgü olarak geliştirmek istediği fakat asıl geçen yüzyıl emperyalizmini simgeleyen "hücüm-botu diplomasisi"nin kanıtlarıdır. İran'la olan bunalım bu diplomasinin yararlanmak istediği bir oluşumdur. Yoksa, Amerika İran'da Şah rejiminin devrilmesiyle kaybettiklerini "elçilikteki rehine olayından " çok önce geri kazanma yollarını araştırıyordu.

Devamı 7. Sayfada

Güney Yemen'le işbirliğini sürdüren

Kuzey Yemen'de, ABD'nin hesapları tutmadı

● İki ülke arasındaki ittifak, kuzeydeki Suudi etkisini azaltmayı amaçlıyor

Fred HALLIDAY

Kuzey Yemen'de iktidar ile muhalefetin anlaşması, Güney Yemen'le birleşilmesi yolunda atılan adımların hızlanması, Sovyetlerden askeri malzeme ve silah alınması ABD'nin bölgedeki hesaplarını suya düşürdü. Güney Yemen'deki iktidar değişikliğinin de iki Yemen'in birleşmesi yolunda atılan adımları hızlandırması bekleniyor. Aşağıda İngiliz dış politika yazarı Frad Halliday'ın Londra'da çıkan Middle East dergisinde yayınlanan ve Kuzey Yemen'deki gelişmeleri konu alan yorumunu sunuyoruz.

Kuzey ve Güney Yemen arasında çıkan ve ABD başkanı Carter'ın, Kuzey Yemen'le 400 milyon dolar yardım vermeyi taahhüt etmesine yol açan savaştan bir yıl sonra, Kuzey Yemen içindeki politik gelişmeler ve Washington ile olan son ilişkileri ABD'nin beklediği gibi görünmüyor. Böyle olmadığı, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın Kuzey Yemen'deki son gelişmeleri "önemli ve kuşku verici" olarak nitelemesinden de anlaşılıyor.

Sol Ulusal Demokratik Cephe (NDF) lideri Sultan Ömer bir yıllık muhalefetten sonra, Şubatta Hükümet Başkanı Abdullah Salih ile birleşme niyetini bir açıklama yaparak bildirdi. Ömer amacının, Kuzey Yemen için demokrasi ve istikrarı yeniden kurmak olduğunu söyledi.

Sultan Ömer son bir kaç yıldır Aden'de sürgünde yaşamaktaydı. Beyrut Amerikan Üniversitesi mezunu olan Sultan Ömer Kuzey Yemen Toplumu üzerine bir de sosyo-ekonomik çalışma yazdı. 1976'da NDF'nin Genel Sekreteri oldu. NDF(Ulusal Demokratik Cephe) bağımsız Baasçıların, Komünistlerin ve Arab Ulusal Hareketinin ileri adamlarının (Ömer de bu hareketin uzun süre üyelerinden biri olmuştu) bir araya geldiği bir gruptur. NDF, Kuzey Yemen'de millileştirme, daha bağımsız bir dış politika, toprak reformu ve iki Yemen'in yeniden birleşmesini şiar edinmiştir.

Merkezi hükümete karşı gerilla savaşı verilmesini savunan sol muhalefete rağmen, Ömer şimdi Cephenin şiddet barındırmayan bir politika izlemesi gerektiğini vurguluyor. Ömer, yeni bir halk meclisinin kurulması için serbest seçimlerin yapılmasını ve bu meclisin yenibir anayasa oluşturmasını istiyor. Bu yeni anayassa, yeni bir koalisyon hükümeti anlamına gelebilir.

Bu beklenmeyen gelişme Sanaa ve Riyad arasındaki ilişkileri kötü bir aşamaya getirdi. Henüz kesinlik kazanmamış Kuzey Yemen raporları, geçen Aralık'ta Suudi Arabistan'ın yaptığı bütçe yardımının kesildiğini ve resmi görevlilerin maaşlarının ödenmediğini öne sürdüler. Ocak'ta Yemen Başkanı Abdül-aziz Ghani tarafından Riyad'a yapılan bir ziyarete rağmen bu soğukluk giderilemedi. Gerçekten, güvenilir ABD kaynaklarının belirttiğine göre, Suudiler şu anda Kuzey Yemen'de olan değişikliklerle, İran devriminden, Sovyetlerin Etopya ve Afganistan'daki tehditlerinden çok daha fazla ilgileniyorlar.

Bu gelişmelerin çeşitli nedenleri var. Amerika Birleşik Devletleri geçtiğimiz yıl Sanaa ve Riyad'a silah yollama kararlarını açıklarken bazı art düşünceleri vardı. Washington, Mısır'ın Sedat politikasına ve Camp David anlaşmasına böylesine bağlı iken, ABD'nin Arap Yarımadasına doğrudan müdahalesini finanse eder bir duruma düşmek Suudi Arabistan açısından hiç de istenilir bir şey değildi.

Bundan başka, iki Yemen aralarındaki savaş yerine bir anlaşma zemini yaratarak ittifak oluşturdular. Bu birlik gerçek bir birlik sayılmazdı. Fakat iki devletin de barışın kurulması ve işbirliği için çaba harcayacaklarına kararlılıklarının bir göstergesiydi. Bu ittifak ayrıca iki devletin Kuzey üzerindeki Suudi etkisini azaltmayı amaçladıklarını da gösteriyordu. 1979 Martındaki Kuveyt anlaşmasında saptanan süre içinde birleşme gerçekleşmiş olmamasına rağmen, işbirliğinin diğer muhtemel biçimleri üzerinde tartışmalar sürüyor.

ABD askeri yardımı yeni zorlukların ortaya çıkmasına neden oldu. İlk olarak, 12 F-5F jeti, 64 tane M-60 Tankı ve 50 tane m113 ordu personel taşıyıcısı verilmesi önerilmişti. Bunlar önce Suudi Arabistan'a indirilecek, oradan Kuzey Yemen'e getirilecekti. Fakat haber kaynaklarına göre Suudiler böyle bir işi yapmaya istekli olmadılar. Ayrıca K.Yemen ordusu bu yeni Malzemeleri kullanmaya hazır değildi. Kuzey Yemen ordusu 1960'lardan beri Mısır'dan temin edilen Sovyet ağır araçlarında eğitim görmüşlerdi. İlk ABD yardımı, 140 milyon dolarlık Suudi sermayeli hafif araçlardı. Ancak bunlar 1976'da geldiler.

Yetkililer tümüyle Amerikan malzemesine yönelmek istemediler, ve 1970'lerde Moskova ile ilişkilerin bozulmasına rağmen askeri ilişki tümüyle koparılmadı. Küçük bir Sovyet askeri heyeti orada işsiz fakat sabırlı bir şekilde kaldı. Bu noktada Sovyetler tekrar devreye girdi. ABD'nin dayattığı siyasi talepler olmadan bu ülkenin önerdiği askeri malzemeyi Sovyetler de önerdi.

Sovyetler Birliği, 10 adet MİG 21 jet uçağı ve 100 adet T-55 tankı gönderdi. ABD'nin F-5E jet uçağı eğitim programında sadece 2 uzman bulunuyor. Halkubi Sovyet uzmanlarının sayısı ise 100'ün üzerine çıkmış durumda.

Ancak Riyad ve Washington'u tedirgin eden sorunlar sadece asseri değil. Kuzey Yemen'in Suudi Arabistan ile arasındaki soğukluk azalmamış durumda. Yemenlilerin Suudi Arabistan'da çalışan iş güvenliği ve en ufak bir hakları dahi olmayan binlerce işçisinin içinde çalıştığı aşağılayıcı koşullar da soğukluğu artırıyor.

Eskiden birbiriyle savaşan Kuzey Yemen hiziplerinin birleşmeye yönelmeleri, Suudi Arabistan'ın manevra kabiliyetini büyük ölçüde azaltmış durumda. Özellikle, artık Aden'deki sosyalizm deneyinin Sanaa hükümetini o kadar rahatsız edmediği görünürken.

Kuzey Yemen devlet başkanı Abdullah Salih Suudi Arabistan'la ilişkilerinde süren soğukluktan dolayı Güney Yemen ve ülke içindeki muhalefetle anlaşma yoluna girdi.

Nikaragua'da olağanüstü durum kaldırıldı

MANAGUA (A.F.P.)

Nikaragua hükümeti, Somoza'nın devrildiği Temmuz 1979' dan bu yana yürürlükte olan "Olağanüstü Durum"u kaldırmaya karar verdi. Vatandaşların korunması için yeni bir yasa çıkarıldığı bildirildi.

Bir basın toplantısı düzenleyen hükümet cuntası üyelerinden Segio Ramirez, olağanüstü durumun politik değil, ekonomik nedenlerden dolayı ilan edilmiş olduğunu, bu süre içinde ulusal ekonominin yeniden inşaası için girişimlerde bulunulduğunu açıkladı.

Metal işçilerinin direnişi nedeniyle

BREZİLYA'DA DİKTAYLA KİLİSE ARASINDAKİ GERGİNLİK ARTIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Brezilya'da Sao Paolo eyaletindeki metal işçileri grevi, tüm ülkeyi kapsayan büyük bir politik bunalım yaratmaya başladı. Grevin yasaklanması sendikacıların tutuklanması ve gösteri yürüyüşlerinin engellenmesi, işçilerin grevini durduramadı.

Bu arada işçileri desteklediğini açıklayan Kilise ile iktidar arasındaki ilişkiler büyük ölçüde gerginleşti.

Başlıca muhalefet partisi olan Brezilya Demokratik Hareket Partisi bile, işçileri açık açık desteklemekten çekinirken, Brezilya Papazları Ulusal Konferansı adlı örgüt, işçilerin grevine en büyük yardımı sağlamaya başladı. Bunun üzerine bir açıklama yapan Devlet Başkanı Figueirdo, "papazların da tutuklanabileceğini, kendilerini yasaların haricinde görmemeleri gerektiğini, komünistlerin etkisi altında kalmamalarını" bildirdi.

Bunun üzerine bir açıklama yapan, Brezilya Papazlar Konferansı lideri ve Sao Paolo Kardinali Arns şöyle dedi: "İktidarın yasalardan bahsetmesi artık hiçbir anlam taşımıyor. Çünkü, emekçiler yasaların toplumda herkese göre değişik ölçütleri olduğunu anlamış durumdalar. İşçiler, üzerlerinde baskı ve açlık korkusu olmadan özgür insanlar gibi yaşamak istiyorlar. Bu yüzden Kilise'nin onları desteklemesinden daha doğal bir sonuç yoktur"

Bu arada Sao Paolo'da polisin sokakları denetim altında tutmasına karşın grevi devam ettirdiklerini ve Sao Bernardo kentinin stadyumunda binlerce kişilik açık toplantılar düzenlemekte ısrar ediyorlar. Bu nedenle bölgenin son derece gergin bir hava içinde olduğu, her an geniş çapta olaylar çıkabileceği bildiriliyor.

Ziya Ül Hak'ın istifası istendi

İSLAMABAD(A.P)

Pakistan cuntası tarafından ülkedeki faaliyetiyasaklanmış olan Pakistan Ulusal İttifakı, Devlet Başkanı Ziya ül Hak'ın görevinden istifa ederek yönetimi sivillere bırakmasını istedi.

İttifak liderleri, General Ziya ül Hak'ın istifasını, sıkıyönetim yasaklarının uygulanmadığı kentlerden biri olan Keşmir kentinde düzenlenen bir tören sırasında talep ettiler. Yüzbinlerce kişiden oluşan bir topluluk karşısında konuşan ittifak liderleri, "ülkenin sivil yönetime geçmesinin hemen ardından seçimlerin yapılacağını" duyurdu. Çeşitli çevreler bu toplantının, askeri rejime karşı yoğun bir meydan okumanın sergilendiği en önemli toplantılardan biri olduğunu belirttiler.

EKONOMİ

Küçük şirketler iflasın eşiğinde

Kollektif şirketler yoğun bir biçimde kendilerini feshediyor

● Piyasadaki nakit darlığı küçük şirketlerin çoğunu ticari faaliyetlerini durdurma aşamasına getiriyor

EKONOMİ SERVİSİ

Piyasadaki nakit darlığının birçok şirketi darboğazlara ittiği belirtilirken, bu durumun sermayeleri küçük şirketleri daha fazla etkilediği ve çoğunun ticari faaliyetlerini durdurma zorunluluğu ile karşı karşıya kaldıkları ifade edilmektedir.

Yeni kurulan sermayelerini artıran, sermayelerini azaltan ve feshedilen şirketlere ilişkin veriler, bu durumun en fazla kollektif şirketleri etkilediğini ve birçoğunda fesih ya da tasfiye yoluna gidildiğini göstermektedir. Edinilen bilgilere göre, Nisan ayının üçüncü haftası içine toplam sermayesi 6.5 milyon lira olan kollektif şirket faaliyetten çekildi. Bir haftalık sürede 725bin lira sarmayeli 3 adet komandit şirketin kapandığı, öteki şirketlerde ise fesih ya da tasfiyenin olmadığı görüldü. Böylece, 1980 yılı başından 18 Nisan tarihine dek geçen süre için de feshedilen kollektif şirketlerin sayısı 325'e, sermayelerin toplamı da 125.6 milyon liraya ulaştı. Komandit şirketler ise sayı olarak 44 ile ikinci sıraya yerleşirken, üçüncü sırayı 15 adet ile limited şirketler aldı. Feshedilen şirketlerin sermaye büyüklüğü açısından ise kollektif şirketleri, 38.3 milyon lira ile limited şirketler izlemekte, komandit şirketler 25.7 milyon lira ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Anonim şirketlerde ise şimdiye dek herhangi bir fesih ya da tasfiye olayının gerçekleşmediği görülmektedir. Bu arada 2.6 milyon lira sermayeli üç kooperatifin de feshi yoluna gidildiği öğrenildi.

Hisse senedi piyasası yeniden durgunluğa girdi

EKONOMİ SERVİSİ

Sermaye piyasasının hisse senedi bölümünde bir süre önce fiyat artışlarıyla biçimlenen canlanmanın nisan ayının son haftası içinde yerini yeniden durgunluğa bıraktığı, bunda şirketlerin dağıttıkları kâr paylarının ve kupon kesmelerinin büyük ölçüde etken olduğu bildiriliyor.

Meban yetkililerinden edinilen bilgilere göre, temettü dağıtan şirketlerin hisse senetleriyle belirgin bir gerileme görülüyor. Bu arada grev olasılığı bulunan şirketlerin hisselerinde de fiyatlar düşüyor.

Piyasada işlem gören hisse senetlerinin büyükbir bölümünde, kupon kesmelerden kaynaklanan değer kaybı 5 bin lira ile 150 bin lira arasında değişirken, öteki etkenlerin neden olduğu fiyat gerilemelerinin 50 ile 100 lira arasında olduğu belirlendi. Örneğin Nisan ayı ortalarınadek 9-11 bin lira arasında alıcısı bulunan İzocam hisse senetleri 5 bin liralık azalmayla 4.500 liraya indi.

GÖSTERGE

Amerika'daki son gelişmeler ve biz

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bir hareket bir güçlü kişi ya da devletin fiyaskosu ile sonuçlanınca, iki çeşit yankı ve tepki olur: Birincisi bu olayda başka ve bilinmeyen yönler aramak, ikincisi ise ondan biraz uzaklaşmaktır.

Amerikan silahlı güçlerinin görkemli ve bilinen iyi donatılmış biçimdeki çalışmalarına karşın uğranılan fiyasko da özellikle yer almaktadır. Özellikle dış basında geliştirilen bazı tezler,şunlardır:

1)Başkan Carter "savaş yapmadan savaş yapmış" duruma girmiş ve böylece de, İran'a "gerekirse zorkullanacağı" yakında, içerdeki kamu oyuna verdiği sözü yerine getirmiş gibi görünmeyi başarmıştır. Bu yorumun haklı oiduğunu sanmıyoruz. Çünkü, böyle bir yorum karar oluşturan en yüksek kurulda olsun, bir düşünme, karar alma ve sonuçları hesaplama işleminin yürütülmesini gerekli kılar. Oysa Amerika'nın sadece dış politikasında değil iç politikasında da önemli rol oynayan Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın istifası, olayın daha doğrusu girişimin, kabinede uzun boylu görüşülmediğinin en büyük kanıtıdır.

Amerika'da bazı dışişleri bakanları vardır ki sadece mesleki düzeyde yürütücü olarak kalmıştır. Bazıları ise "parti makinesi"nin içindeki önemleri dolayısıyla bu mevkiye getirilmişlerdir. Dallas, Kissinger gibi Vance'da bu tip bir Dışişleri Bakanıydı. Carter böyle bir DışişleriBakanının bile gerekli desteğini almadan bir olup bittiye getirmiştir işi. Öyle soğukkanlı hesaplara dayanan, düşünülüp taşınılmış bir girişim değil son operasyon. Bu operasyon da bu nedenle bir keramet aranmamak...

2)Daha başka bir yorum, Carter'ın Savunma çevrelerinde ve onların büyük desteğine sahip Brezinsky'nin baskısıyla ve başarısızlığı ile hiç düşünmeden, Batı'daki ve uzakdoğudaki yandaşlarının bir köklü uygulamaya (İran'a ve Sovyetler Birliği'ne karşı) zorlamak için bu yolu tuttuğu yolundadır. Bizce asıl doğru olan budur. Operasyon başarılı da olsa başarısız da olsa yandaşları Amerika'nın blöfçü olmadığını inandırma da gerekli uyarıyı yerine getirmiştir. Zaten Cyrus Vance gibi zor kullanınca Savunma Çevreleri kadar taraftar olmayan bir diplomat da bundan yakınıyordu. Carter kendi Dışişleri Bakanı'nın ne kadar kızsa dirense bile sonuca sevineceğini düşünmüş olmalıdır.

Bizce bu yorum daha akla yakındır. Ama bu yoruma bir şeyi daha katmalı.. " başarı başarıyı getirir" politikada..... Başarısız kalırsanız, kimse sizin yanınızda görünmeyi sevmez. Bu "kimse" sözünün kapsamında Amerika'da yürütme Erkinin resmen ve fiilen ikinci adamı olan Cyrus Vance da girdiyse şaşmamak gerekir. Yakında batıda ve uzak doğudaki Amerikan yandaşları kendilerini Amerika'dan uzak göstermeye azami çabayı harcayacaklardır. Japonya bu örneğe girmeye başlamıştır bile.

Durum böyle iken ülkemizin kararsızlaşması ve silahlı güçleri kışkırtma yolunda en sorumlu kişinin ortadoğudaki gerginliği kullanma çabaları sadece üzülünecek bir haldir. Muhalefetin liderleri aslında dış politikadaki uygulama zorlamalarını bir "hata" olarak değerlendirip, Demirel'in kasıtlı olarak içerde ve dışardaki havayı gerginleştirme çabaları üzerinde durmayışları bu üzüntüyü artırmaktır. Demirel her diktaya giden lider gibi ortalığın kararmasınıistemekte, "tozdan dumandan ortalık görünmeyince" kafasındaki niyetleri uygulamaya koymak fırsatını aramaktadır. Muhalefet liderleri silahlı güçlerden açıkça yağ çeken bu iki yüzlü politikanın halkımızın gözü önünde ipliğini pazara çıkarmadıkça bu tehlikeli oyun sürecektir.

Sürecektir de ne olacaktır? Eninde sonunda bu politika uygulayıcısına da yaramayacak... Halkımızın bu politikacıları yola getirmek için harcadığı çabaların artması gerekecektir o kadar.

1 Mayıs'la ilgili gösteriler yapıldı

● Güvenlik kuvvetlerinin 1 Mayıs'la ilgili gösterilere müdahale ettiği, üzerlerinde "Yaşasın 1 Mayıs" sloganının yazıldığı yüzlerce pankartı kısa süre içinde indirdiği bildirildi.

● CHP'li 25 parlamenter 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak yasallaşması için yasa önerisinde bulundular.

● Ankara, İzmir, Adana, gösterilerin en yoğun olduğu kentler.

HABER MERKEZİ

Tuzluçayır'da lise binasına 1 Mayıs ile ilgili bir pankartın asılması üzerine çok sayıda güvenlik kuvvetinin Tuzluçayır'a geldiği ve çıkan olaylarda bir kadın ile çok sayıda da öğrencinin yaralandığı bildirildi. Demokrat muhabirinin bildirdiğine göre olay şöyle gelişti: Tuzluçayır Lisesi'nin bulunduğu binanın duvarına 1 Mayıs ile ilgili bir afiş asıldı. Bunun üzerine polis ve askeri birlikler okula gelerek müdahalede bulundular. Yaylım ateşi ile gelişen olayda helikopterlerin de alçak uçuş yaptığı görüldü. Bu arada okul dışındaki çok sayıda öğrenci gözaltına alınırken, okul içindeki öğrencilerin teslim olmaları için Ankara Emniyet Müdürvekili Fahrettin Sökmener tarafından sürekli olarak "teslim ol" çağrısı yapıldı.

Tuzluçayır Lisesindeki olayların sürdüğü sırada okul çevresine çok sayıda askeri birlikler sevkedildi. Yoğun patlamaların duyulduğu olayda yaylım ateşi yaklaşık 15 dakika sürdü. Güvenlik kuvvetleri çoğunluğunu kadınların oluşturduğu velileri okula yanaştırmadı. Bu arada açılan ateş sonucu okul içinde bulunan öğrenci velisi Menekşe Erbay adındaki bir kadın öldü. Çok sayıda kişi de yaralandı.

Olaylar gelişirken, lise binasının bir bloku güvenlik kuvvetlerince gaz bombası atılarak boşaltıldı. Ancak öğrencilerin diğer bloklara geçtikleri görüldü. Bu okulda aralarında öğrenci velilerinin de bulunduğu 800 kişi gözaltına alındı.

Tuzluçayır Lisesi'nde olaylar sürerken Abidinpaşa Lisesi'nde de 1 Mayıs ile ilgili gösterilerin yapıldığı bildirildi. Güvenlik kuvvetlerinin Abidinpaşa Lisesi'ne müdahalesi ile birlikte yoğun silah ve patlama sesleri duyulmaya başladı. Çatışmanın yaklaşık 3 saat sürdüğü bildirildi.

İncirli Lisesi'nde 1 Mayıs'la ilgili gösterilerin yapılması üzerine güvenlik kuvvetleri göstericilere müdahale etti. Güvenlik kuvvetleri ile öğrenciler arasında çıkan çatışmada çok sayıda kişinin yaralandığı, 100'ü aşkın kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Ankara'nın İncirli semtinde de 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanmasını protesto eden devrimci gruplarla güvenlik kuvvetleri arasında meydana gelen çatışmalarda biri boynundan, biri kafasından ve biri bacağından olmak üzere göstericilerden ve halktan 3 kişinin bir de güvenlik görevlisinin yaralandığı öğrenildi. Çatışma sırasında göstericiler bir polis otosunu tahrip etti.

Sabah saat 8 sıralarında başlayan olayda, devrimci grupların gösteri yaparak ve yollara barikat kurarak gecekondu semtlerine doğru çekilmesinden sonra çatışmalar yer yer bu bölgelerde de sürdü.

İncirli'de gösteri yapan devrimci gruplardan bir bölümü Piyangotepe'ye doğru gösteri yaparak çekildi. Yollara ağaçlar ve taşlarla barikat kuran göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasındaki çatışma burada da sürdü. Çatışma sırasında zaman zaman büyük patlamalar duyuldu. Üç saat dolayında süren çatışmadan sonra çatışmanın olduğu bölgeler güvenlik kuvvetleri tarafından çevrilerek arandı.

Öte yandan İncirli ve Tuzluçayır Liselerinde meydana gelen çatışmalarla ilgili olarak CHP'den bir grup parlamenterin olay yerine gittikleri parlamenterlerin olay yerlerinde güvenlik kuvvetlerinden çatışmalarla ilgili bilgi aldıkları bildirildi.

Ankara-Talatpaşa İlkokulunda gösteri düzenlendiği öğrenildi. Alınan bilgiye göre, Talatpaşa İlkokulunda bir grup öğrenci 1 Mayıs nedeniyle bir gösteri düzenledi. Gösteriye çocuklarını okula getiren bir grup veli de katıldı. Ancak, olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri okulu boşaltarak, çok sayıda öğrenciyi gözaltına aldı. Olayda, ölen olmadığı bazı kişilerin hafif yaralandıkları belirtildi.

Öte yandan Yıldırım Beyazıt Meslek Lisesi'nde de 1 Mayıs'la ilgili gösteri yapan öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında çatışma çıktı. Olay okul duvarına üzerinde 1 Mayıs'la ilgili sözler bulunan Devrimci Yol imzalı bir pankartın asılması üzerine başladı. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri ile öğrenciler arasında çıkan çatışmanın ardından çok sayıda öğrenci gözaltına alındı.

Bu arada Ankara İnönü Lisesi öğrencileri forum yaptılar. Forumun 1 Mayıs'ın yasaklanmasını protesto amacıyla yapıldığı bildirildi. "1 Mayıs Kutlanacak" "Yaşasın 1 Mayıs" sloganlarını söyleyen öğrencilerin daha sonra derslere girdikleri bildirildi.

Orta dereceli okullarda 1 Mayıs'la ilgili gösteriler yapılırken işyerlerinde de memurların forumlar düzenledikleri bildirildi.

Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü çalışanlarının 1 Mayıs gösterilerinin yasaklanmasını düzenledikleri bir forum ile protesto ettikleri öğrenildi. Forumda "Yaşasın 1 Mayıs" "1 Mayıs engellenemez" şeklinde slogan söyleyen göstericiler bir saat süreyle de işi bıraktılar.

Ankara'nın birçok semtlerinde de üzerinde 1 Mayıs'la ilgili sözler yazılı pankartlar asıldı. Gençlik Parkı'nın İstasyon Kapısı civarında "1 Mayıs'ı yaşatacağız", "Devrimci Yol" imzalı bir pankart asıldı. Olay nedeni ile gözaltına alınan olmadığı daha sonra güvenlik kuvvetlerinin pankartı indirdikleri öğrenildi.

Hasköy Esenboğa yolunda 1500 kişilik bir grup gösteri yaptı. "1 Mayıs kutlanacak." şeklinde sloganlar atan grup, yola üzerinde "yaşasın 1 Mayıs" yazılı bir de pankart astı, gösteri olaysız dağıldı.

Hasköy, Yıldız Mahallesinde yaklaşık 1500 kişilik bir grup gösteri yaptı. "1 Mayıs 77 unutulmadı", "1 Mayıs 77'nin hesabı sorulacak" şeklinde sloganlar söyleyen grup, "Yaşasın 1 Mayıs-Devrimci Yol" imzalı bir pankart asarak dağıldı.

Aydınlıkevler Türk-İş blokları son durakta "Yaşasın 1 Mayıs-Devrimci Yol" yazılı bir pankart asıldı. İzinsiz bir de gösterinin yapıldığı Türk-İş bloklarında gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

Altındağ, Yenidoğan yoluna ve Yıldırım Beyazıt Yurdu yanına dün sabah üzerinde 1 Mayıs'la ilgili sözler bulunan bir pankart asıldı. Bir süre asılı kalan pankartlar daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

Site Yıldız Yolu üzerinde dün sabah erken saatlerde kalabalık bir grup barikat kurup, lastik yakarak yolu kapattı. Gösteriyi yapan grup 1 Mayıs'la ilgili sloganlar söyleyerek dağıldı.

Ankara da yüksek okullarda da gösteriler yapıldı. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusu öğrencileri saat 9 sıralarında, Eskişehir yolunu 15 dakika trafiğe kapattılar. Üniversitenin otobüsleriyle gelen 600 civarında öğrencinin Eskişehir yolunda arabalarından inerek, sloganlar söyledikleri, pankart astıkları, daha sonra olaysız bir biçimde dağılarak derslere girdikleri bildirildi. Eskişehir yoluna asılan pankartların üzerinde "1 Mayıs direnişi için ileri" 'Faşizmin baskıları ve yasaklamaları sökmeyecek', 1 Mayıs 77 katliamının hesabı sorulacak '1 Mayıs kutlanacak" yazılarının yazıldığı belirtildi.

Hukuk Fakültesi önünde bir grup öğrencinin 1 Mayıs'la ilgili gösteri yapması üzerine güvenlik kuvvetlerinin olaya müdahale ettiği öğrenildi. Çıkan silahlı çatışmada ölen ya da yaralananın olmadığı, bir grup öğrencinin güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındığı bildirildi.

Diğer taraftan Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nde işçiler Makina İkmal ve bazı daireleri işgal etti. Olaya işten çıkarılan 600 işçinin işten atılmasını protesto etmek için başlandığı ve MTA'nın çevresinin jandarma birliklerince sarıldığı bildirildi.

İçişleri Bakanlığı işyerinde iş yavaşlatma ve bırakma eylemi yapıldı. Bütün odalar gezilerek 1 Mayıs'ın önemini anlatan konuşmalar yapıldığı ve faşist baskı yasaları protesto edilldiği bildirildi.

Emekli Sandığında 1 Mayısla ilgili bildiri dağıtıldığı ve afiş asıldığı öğrenildi. Sabah 200 civarında memurun iş yerini terkettiği bildirildi.

Öte yandan Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusü çalışanlarından 250 dolayında kişinin işbaşı yapmadığı, Milli Eğitim Bakanlığında ise bina içinde 1 Mayısla ilgili bildiriler dağıtıldığı bildirildi.

Ankara Belediyesinde ise önce forum yapıldığı, daha sonra isverinin boşaltıldığı bildirildi. Ayrıca Ulus'taki Bağ Kur, İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğü Çalışma Bakanlığı ve Merkez Nüfus Arşivi'nde üzerinde 1 Mayısla ilgili sloganlar yazan pankartlar asıldığı öğrenildi.

Yeni Mahalle Çarşı Caddesi ve Banka Evleri civarında üç, Demetevler Mahallesi'nde üç ve Şentepe İkinci Durakta 1, Maltepe Sıhhiye ve Anıttepe'de de 1'er pankart asan göstericiler 1 Mayıs'la ilgili sloganlar söyleyerek dağıldılar. Şentepe'deki gösteri sırasında göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasında çatışma çıktığı, ancak ölen ve yaralananın bulunmadığı bildirildi.

Öte yandan ADMMA Sevk ve İdarecilik Yüksek Okulunda Erkek Teknik Öğretmen Okulunda, Eczacılık Yüksek Okulu ile Kimya Sanat Okulu ve Yapı Sanat'ta Basın Yayın Yüksek Okulunda ve ODTÜ'de forumlar düzenleyen öğrenciler bazı okullarda 1 günlük bazılarında da 2 günlük boykot kararı aldılar.

İZMİR

İzmir'de 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanmasına ilişkin protesto gösteriler yapıldı. Şirinyer de Devrimci Yol imzalı ve üzerinde '1 Mayıs Unutulmayacak-Tarsus Katliamının Hesabı Sorulacak' yazılı bir pankart asıldı.

Bu arada kendilerine "Türkiye Devrimci Komünist Partisi" adını veren bir grup sabahın erken saatlerinde Konak'taki Sümerbank üst geçidine "1 Mayıs Dünya İşçi Sınıfının Birlik Dayanışma ve Mücadele Günü" yazılı bir pankart astılar. Pankart daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

Bu arada İzmir Manisa İzmir Ankara yollarıyla Ege Üniversitesi Hastanesi ile Kampüs arasındaki anayollar bir grup gösterici tarafından kesildi. Yollara benzin dökerek yakan göstericiler daha sonra aynı yerlere üzerinde "1 Mayıs ta Direneceğiz, Devrimci Yol" yazan pankartlar astılar. Trafiğin iki saate yakın yola kapalı kaldığı bildirildi.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ise yaklaşık 1000 kişinin katıldığı ve 1 Mayısla ilgili konuşmaların yapıldığı bir forum düzenlendi. Forumdan sonra bir süre hastane binası içinde yürüyen göstericiler, "1 Mayıs Kutlanacak ve '1 Mayıs'ta Direneceğiz' sloganlarını söyledi. Öğrenciler daha sonra 1 Mayıs'ın yasaklanmasını protesto etmek için 1 günlük boykot kararı aldıklarını açıkladılar..

Bu arada İzmir'in diğer semtlerinde de gösteriler yapıldı. Levent, Boğaziçi ve Mersin, Pınar Son duraklarda 1 Mayıs'ın yasaklanmasını protesto eden göstericiler yollara barikatlar kurarak lastik yaktılar. Göstericiler duraklara ayrıca 1 Mayıs Kutlanacak Devrimci Yol" yazılı pankart astılar.

BİR AÇIKLAMA

Bu arada gazetelere altında bazı yasaklanmış dergi adları da bulunan bir açıklama gönderildi. Açıklamada, Devrimci Yol, Halkın Kurtuluşu, Devrimci Sol, Sosyalist Vatan Partisi ve Ala Rizgari nin "1 Mayıs yasaklamalarını Tarsus Olaylarını protesto için 1 Mayıs sonrasına kadar devam edecek Genel Direniş Kararı aldıkları ve ortak direniş eylemleri düzenleyecekleri, çıkacak olaylardan iktidarın sorumlu olacağı" şeklinde ifadeler yer aldı.

ADANA

Adana'daki orta dereceli ve yüksekokullarda 1 Mayıs'ın yasaklanması ve Tarsus olaylarını protesto amacıyla forum ve gösteriler yapıldığı bildirildi. Adana'nın çeşitli mahallelerinde aynı amaçla gösteri ve mitinglerin yapıldığı öğrenildi. Gösteriler nedeniyle gözaltına alınan olup olmadığı henüz öğrenilemedi.

KONYA

Konya'nın Ereğli İlçesinde caddelere 1 Mayısla ilgili afiş yapıştıran bir gruba güvenlik kuvvetleri müdahale ettiler. Çıkan çatışmada, ölen ya da yaralanan olmadı. Olay yerinde çok sayıda afiş ve duvarlara yapıştırmaya yarayan araç ve aletler ele geçirildi.

Öte yandan Konya'nın Akşehir ilçesinde de Dağ Oteli civarına "Yaşasın 1 Mayıs Devrimci Yol" yazılı bir pankart asıldı.

KASTAMONU

Kastamonu'nun Göl Öğretmen Lisesi öğrencileri okul içinde bir forum düzenlediler. Forumun 1 Mayısla ilgili olarak düzenlendiği ayrıca okula bir de pankart asıldığı bildirildi.

UŞAK

Uşak ve ilçelerinde tüm orta dereceli okullar ve Uşak Eğitim Enstitüsü'nde 1 Mayıs'la ilgili forumlar yapılarak, bir günlük boykot kararı alındı.

ZONGULDAK

1 Mayıs'ın yasaklanmasını protesto eden grupların kentin muhtelif yerlerinde gösteriler yaptıkları ve "1 Mayıs Engellenemez" ile 'Yaşasın 1 Mayıs' sloganlarını söyledikleri bildirildi. Göstericiler ayrıca yollara üzerinde "Yaşasın 1 Mayıs" yazılı pankartlar astılar. Pankartların 1 saat kadar asılı kaldığı bildirildi.

DİSK'İN TEK MİTİNGİ MERSİN'DE

Bu arada bir açıklama yapan DİSK Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktolgalı, DİSK'in 1 Mayıs'ta sadece Mersin'de miting yapacağını açıkladı. Mersin dışında hiç bir ilde DİSK'in miting yapmayacağını bildiren Aktolgalı şunları söyledi: "Mersin mitingi olağan bir kutlama töreni değil 1 Mayıs'ı engellemeye yönelik baskı ve saldırıların protesto mitingidir. 1 Mayıs bizim günümüzdür. İşçi sınıfının uluslararası bayramıdır."

ESKİŞEHİR VALİLİĞİ 1 MAYIS GÖSTERİLERİNİ YASAKLADI

Eskişehir Valiliği 1 Mayıs'ta kentte yapılmak istenen her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşünü yasakladı. Eskişehir Valisi Nail Cömertoğlu, bir açıklama yaparak yasaklama kararına uymayanlar hakkında yasal işlem yapılacağını ve güvenlik kuvvetlerinin o gün için takviye edileceğini söyledi.

ORDU DA 1 MAYIS GÖSTERİLERİ YASAKLANDI

Ordu Valisi Reşat Akkaya bir genelge yayınlayarak 1 Mayıs'ın kanunlarda "Bahar Bayramı" olduğunu, ve çeşitli adlar altında yapılmak istenen 1 Mayıs gösterilerine izin verilmeyeceğini bildirdi.

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI İÇİN YASA TEKLİFİ

Zonguldak CHP Milletvekili Kemal Anadol ve 24 arkadaşı 1 Mayısın işçi bayramı olmasına ilişkin bir yasa önerisini dün Millet Meclisi Başkanlığına verdi.

2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunun 2. maddesinin c fıkrasının değiştirilmesine ilişkin yasa önerisinde, "işçi bayramı Mayısın 1. günüdür" denildi. Söz konusu önergeyi Anadol'un dışında Mustafa Gazalcı, İsmail Hakkı Öztorun, Gündüz Onat, Erol Saraçoğlu, Yılmaz Cemal Bor, Neccar Türkcan, Mehmet Balta, Mehmet Ali Pestilci, İskan Azizoğlu, Temel Ateş, Veli Zeren, S. Sabri Öznal, Ertuğrul Günay, Süleyman Genç, Sevil Korum, Orhan Yağcı, Mustafa Şentürk, İsmail Akın, Ferhat Aslantaş, Yücel Akıncı, Nizamettin Çoban, Nedim Tarhan, Altan Tuna ve Abdullah Emre İleri imzaladı.

İSTANBUL

İstanbul'da Beşiktaş Valideçeşme semtinde ve Işık Mühendislik Yüksek Okulu yakınlarındaki bir köprüye üzerinde 1 Mayısla ilgili sloganlar yazılı pankartlar asıldı.

Florance Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu'nda 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen bir grup öğrenci, forum düzenledi. Forumda konuşmalarla birlikte sık sık "Yaşasın 1 Mayıs" sloganının söylendiği bildirildi.

Tarlabaşı Ömer Hayyam durağına gelen bir grup yola ateş yakarak trafiğe bir süre engel oldular ve havaya üzerlerinde 1 Mayıs'la ilgili yazılar bulunan pullar atarak dağıldılar.

Çeliktepe'de de gösteri yapan bir grup, "Yaşasın 1 Mayıs-Devrimci Yol" yazılı bir pankartı yol üstüne asarak dağıldı.

İTÜ Taşkışla binasında öğrenciler bir forum düzenleyerek boykot kararı aldılar.

Bahçelievler'de pankart asmak için yer aradıkları bildirilen iki öğretmen güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandı. İstanbul Emniyet yetkilileri iki öğretmenin ellerindeki torbalarda, "Öğretmenler Susturulamaz, 1 Mayıs Yasaklanamaz" yazılı pankart çıktığını bildirdiler.

GIDA—İŞ'İN AÇIKLAMASI

Sendikanın dört ay öncesi verilen bir kararla arandığı belirtilen açıklamada, "Hiç bir suç unsuru bulunmamasına karşın sendikamız Genel Başkanı Demirhan Tuncay, Genel Başkanvekili Mehmet Mıhlacı ve Genel Sekreter Sait Aydoğmuş gözaltına alındı" denildi.

İşçi sınıfının ve emekçi halk güçlerinin birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs öncesi sendikalara yönelik bu girişimlerin Anayasa'dan kaynaklanan sendikal haklara yönelik saldırılar olduğuna değinilen açıklama da şunlar söylendi:

"Sendika yöneticilerinin gözaltına alınması işçi sınıfının 1 Mayıs'ı kutlamasını engelliyemiyecektir. İşçilerin, emekçilerin ekonomik-demokratik haklarını yok etme girişimleri püskürtülecek ve 1 Mayıs tüm Türkiye'de işçi sınıfının önderliğinde kutlanacaktır."

TMMOB

TMMOB adına bir açıklama yapılarak, DİSK'in 30 Nisan'da gerçekleştirme üzerine aldığı eylem kararının haklılığının kabul ediidiği bildirildi.

TMMOB'nin adına dün yapılan açıklamada, emekçi halka yönelen baskıların arttığı, Anayasal hak ve özgürlüklerin tümden ortadan kaldırılmasına yönelindiği belirtildi.

KARADENİZ'İN KIYICIĞINDAN

23 Nisan atamaları

Rıfat ILGAZ

23 Nisan da Cumhurbaşkanının mutlaka atanması gerekiyordu, bizim Tandırbaşı Cumhuriyet Okulunda, Beşinci sınıf öğretmeni Basrı Cart-er Şube başkanının oğlu Turan olsun diye tutturdu. Nahide Soyhan:

" Ne münasebet! " dedi. " Bir askerin oğlu, Cumhurbaşkanı olamaz. Eğer biz tutup yaparsak... "

" Yaparsak, sözü yerinde bir söz değil, seçersek demen gerekir.". dedi Saime öğretmen "Her şey demokrasi kurallarına uygun olmalı "

Okul Müdürü;

" Herşey kurallarına uygun olacaksa. ," dedi " Önce kaymakamdan başlayalım işe. Burası Ankara değil.. Karadeniz'in kıyıcığında bir ilçe.. Çocuklardan ancak ya bir kaymakam seçebiliriz ya da bir Belediye Başkanı... "

" Önce Belediye başkanını atayalım.. "

" Atayalım diyemezsin! "

" Seçelim diyebilirsin! "

" Peki, önce bir Belediye başkanı seçelim Beşinci sınıftan... "

" Hayır!" dedi Müdür, "Önce bir kaymakam seçelim! "

Dördüncü sınıf öğretmeni Özlem Tekinok, " Bağışlayın beni Sayın Müdürüm, Kaymakamlar seçimle getirilmez ilçenin başına! "

" Ya neyle getirilir? "

" Parti başkanının isteğiyle! "

" Hayır parti başkanının isteğiyle ancak kaymakam ilçeden attırılır, atanmaz ! Siz iktidar partisi nedir bilmiyorsunuz!"

" Canım biz memleket koşullarına uygun ileri bir demokrasi örneği göstermek zorundayız. İçişleri bakanı olarak etki altında kalmadan kaymakam atansın!. "

" Kim atayacak! "

" Biz! "

" Olmadı! Yetkili biri atayacak ! En yetkilimiz kim? "

" En yetkilimiz Okul Müdürü "

" Okul müdürü İçişleri Bakanı değil Başbakan sayılır. Atamanın demokratik olabilmesi için müdürümüz önce bir İçişleri bakanı seçecek aramızdan! "

" Doğru! Haydi seçsin! "

" Emin Beyi seçtim! O da Kaymakamı "

" Sayın Müdürüm, O da bir kaymakam atasın diyecektiniz! "

" Haklısın Özlem Hanım! Haydi Emin Bey bir kaymakam bul! "

"Çok sayın Başbakanım beni böyle bir makama layık gördüğünüz için önce size çok teşekkür. Öğrencilerimiz arasından duruma en uygun olan bir çocuğu... "

" Kimin çocuğunu? Babası iktidardaki partiden olsun. Başımıza iş çıkarırız sonra "

" Sorumlu olan benim! Sınıfımda bir çocuk.. Tamam,, Yılmaz Yalın... "

" Olmaaz! Birişçi çocuğu o ! . Hiç olmazsa iktidar partisinden olsun babası.. "

" Karışmayın bana ..Tam yetkiliyle geldim, bu işin başına! "

" Hiç olmazsa bir öğretmen çocuğu olsun Kaymakam!

" Doğru bir öğretmen çocuğu olsun! "

" Peki, İçişleri bakanı olarak, Hüseyin Aksoy u atadım. "

" Bula bula Töb Der başkanının oğlunu buldun! Sürdürecek misin topumuzu birden! "

" Üstelik de Birlik ve Dayanışmadan ...Değiştir! "

" Naci Beyin oğlu olsun! "

" Olmaz babası Kurtuluşçu! "

" Necmi'nin oğlu! "

" Halkın Kurtuluşundan olamaz! "

" Şadi'nin oğlu! "

" Dev Yol'u geç! "

" Bizim Fevzi'nin oğlu olsun! "

" Olmaz!.. Bizim dedin.. Yan tutmak yok!

" En iyisi bir tüccarın oğlu olsun arkadaşlar.. Karaborsadan yağ bulur bize! Çay bulur.. Şeker bulur..

" Demir... Çimento, "

" Bir Müdür olarak, başımızın dinç kalması için.. En iyisi.. Çocuğun babasının hiç bir partidenolmamasını öneririm sayın içişleri bakanına"

" Yan tutmayan baba olur mu? En iyisi gene öğretmen.. "

" Öğretmen demekle çıkamazsın işin içinden...

(Devamı 5. Sayfada)

Eskişehir Belediyesinde 36 işçi yeniden işe alındı

● *İşçiler arkadaşlarının göreve döndürülmesinden başka işten atıldıktan sonra geçirdiği kalp krizi sonucu ölen Ali Osman Kınık'ın ailesine de 5 maaş tutarında tazminat aldılar*

ESKİŞEHİR(DEMOKRAT)

Eskişehir Belediye Başkanı tarafından bir süre önce işten çıkarılan 36 işçinin yeniden işe alınması ile DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, Eskişehir Belediyesi'nde uygulama kararı aldığı grevden vazgeçti.

Geçtiğimiz hafta Belediye Başkanıyla bir protokol imzalayan sendika yetkilileri, 36 işçinin yeniden eski görevlerine alınmasının dışında, işten atıldıktan sonra geçirdiği kalp krizi sonucu ölen Ali Osman Kınık'ın ailesine de beş maaş tutarında tazminat aldılar.

Konuyla ilgili olarak konuşan DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Şube Başkanı Atilla Öngel, haklı direnişlerinin istedikleri biçimde sonuçlandırıldığını söyleyerek, 36 işçi arkadaşlarının yeniden eski işlerine döndüklerini ve geçmişteki işçi haklarını geri aldıklarını söyledi.

DİRENDİLER, KAZANDILAR

İşten çıkarıldıktan sonra mahkemeye de başvuran işçiler, toplu halde mahkeme salonunda görülüyorlar.

Urfa'da bir kişi gözaltında bulunduğu sırada öldü

İzmir MHP İl Sekreteri öldürüldü

HABER MERKEZİ

İzmir'de MHP İl Sekreteri öldürülürken, Urfa'da da bir genç gözaltında bulunduğu sırada öldü. Uşak ta MHP İl Başkanı hastanede öldü. Ankara'da Irak'lı bir öğrenci, Gaziantep'te bir kişi, Derik'te iki kişi, Osmaniye de iki kişi, Kars'ta bir kişi öldürüldüler.

Urfa'nın Siverek ve Viranşehir ilçelerinde meydana gelen olaylarda 4 kişi öldü. Adana'da geniş çapta aramalar yapıldığı bildirildi.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti.

İZMİR'DE MHP İL SEKRETERİ ÖLDÜRÜLDÜ

İzmir Gülçeşme Semtinde MHP İl sekreteri Turan İbrahim sahibi bulunduğu eczanede kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu öldürüldü. Olayla ilgili oldukları öne sürülen 4 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

İzmir'in Maraş mahallesinde güvenlik kuvvetleri tarafından aramalar yapıldı. Gece saat 21.00 sıralarında başlayan aramalar sabaha kadar sürdü. Aramalar sırasında 23 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Yetkililer 1 Mayıs nedeniyle bu tür aramaların sürdürüleceğini ve kentin çeşitli semtlerinde seyyar birliklerin kurulacağını söylediler.

● Sıkıyönetim Güvenlik Kuvvetlerince genellikle sol görşlülerin oturduğu semt olarak bilinen Karşıyaka semtinde önceki gün sabaha karşı yapılan aramada 23 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Yine aramalar sırasında 5 tabanca ve 6 av tüfeği bulunduğu açıklandı.

URFA'DA BİR KİŞİ GÖZALTINDA BULUNDUĞU SIRADA ÖLDÜ

Viranşehir'in Kale Mahallesinde güvenlik kuvvetlerinin yaptıkları bir baskında 'Apocu " oldukları öne sürülen Ali Özgüvenç, Aslan Badem, Halil Çakıcı, Halil Taşer, ve Ahmet Can gözaltına alındılar. Gözaltına alınanlardan Aslan Badem' in gözaltında bulunduğu sırada belirsiz bir neden-den dolayı öldüğü bildirildi. Yakınları Badem'in işkence sonucu öldüğünü söylerlerken etkililerden kalp krizi geçirdiğini öne sürdüler.

● Urfa'nın Siverek İlçesinde iki grup arasında çıkan çatışmada devrimci oldukları bildirilen Ali Kırdar ve Yusuf Kat ağır yaralandılar.

Daha sonra yaralılardan Ali Kırdar ve olay yerinden geçen Emin Kılıç adlı bir çocuk öldüler. Olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleri Bucak aşiretinden olduğu bildirilen Mehmet Işıkalanı silahı ile birlikte yakalayarak gözaltına aldı. Olayla ilgili soruşturma sirdürülüyor.

● Viranşehir İlçesinin Ceylanpınar bucağında meydana gelen silahlı çatışmada Şevket Yavuz ile İbrahim Çoban öldüler. Halil Üçlül ise ağır yaralandı. Olayın siyasi yönü araştırılıyor.

UŞAK M.H.P. İL BAŞKANI ÖLDÜ

24 Nisan günü işyerinde açılan ateş sonucu yaralanan M.H.P. Uşak il başkanı Ali Köseoğlu, tedavi edilmekte olduğu Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde öldü.

ANKARA'DA IRAKLI BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara'da Cebeci Cevher sokaktaki evinde arkadaşları ile televizyon izlemekte olan Eskişehir İktisadi Ticari İlimler Akademisi öğrencisi Suat el-Sadi, dışardan açılan ateş sonucu ağır yaralandı, hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Ankara, Maltepe, Kubilay sokakta, güvenlik kuvvetlerinin "dur" ihtarına uymayan Denizli AP Gençlik Kolları Başkanı Metin Gün açılan ateş sonucu yaralandı.

Hacettepe Hastanesi'nde tedavisi sürdürülen Gün'ün durumunun ciddi olduğu bildirildi.

● Dördüncü Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi 12 Nisan 1979 tarihinde Şekerbank eski Genel Müdürlerinden Ömer Sunar'ın öldürülmesi ve çeşitli silahlı eylemlere katılmak suçlarından aranan Hüseyin Kunter'in yakalandığını açıkladı.

'Açıklamada sanık Kunter in Yukarı Ayrancı'da Mehmet Yürübulut adlı bir kişiyi de öldürdüğü belirtildi. Ayrıca adam öldürme, yaralama ve çeşitli gasp olaylarının faili olarak aranan 1963 doğumlu Refik Yıldız adlı bir kişinin de iki tabanca ile yakalandığı açıklandı.

● DİYARBAKIR'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ
● KARS'TA BİR İLKOKUL MÜDÜRÜ ÖLDÜRÜLDÜ
● NİĞDE'DE İŞKENCE GÖREN GENÇ 10 GÜN RAPOR ALDI
● UŞAK MHP İL BAŞKANI ÖLDÜ

TİP DEMİRCİ İLÇE BAŞKANI TUTUKLANDI

Güvenlik kuvvetlerinin yaptıkları aramada ruhsatsız tabanca taşıdığı gerekçesiyle gözaltına alınan Demirci TİP İlçe Başkanı İbrahim Atak gönderildiği nöbetçi mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine gönderildi.

KARS'TA BİR İLKOKUL MÜDÜRÜ ÖLDÜRÜLDÜ

Kars'ın Kurtuluş İlkokulu Müdürü Nevzat Akıncı Şehit Mehmet Çavuş Mahallesindeki evine giderken kimliği belirlenemeyen kişilerce öldürüldü.

● Kars'ın Iğdır ilçesinde bir baba ile oğlu kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Yaralı Kadir Aras ile oğlu Serdar Aras Erzurum araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Yetkililer olayla ilgilisoruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

ADANA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adana Tekel Fabrikası önünde meydana gelen olayda Tekin Akış adında bir kişi. öldürüldü. İki kişinin açtığı ateş sonunda olay yerinde ölen Akış'ın Endüstri Meslek lisesi öğrencisi ve "İlerici Gençlik" yanlısı olduğu bildirildi.

● Adana'nın çeşitli semtlerinde güvenlik kuvvetlerinin geniş çaplı aramalar yaptığı bildirildi. Bu arada Meydan Mahallesinde yapılan aramada sol görüşlü bir kişinin gözaltına alındığı açıklandı.

OSMANİYE DE BİR KLUP TARANDI İKİ ÖLÜ BEŞ YARALI VAR

Henüz kimlikleri belirlenemeyen kişiler önceki gece Atatürk caddesinde bulunan Esnaf Klubünü silahla taradılar. Bu sırada içerde bulunan Ömer Sesli ve Halil Hülay öldüler, ve emniyette bekçi olarak görev yapan Mustafa Yıldız, Osman Kahya, Selami Soysal, Cavit Özer Yüksel Ayhan adlı kişiler çeşitli yerlerinden yaralandılar. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

NİĞDE DE İŞKENCE GÖREN GENÇ 10 GÜN RAPOR ALDI.

Niğde Emniyet Müdürlüğünde 23 Nisan günü bildiri dağıttığı gerekçesiyle sorguya çekilen ve sorgusu sırasında dövülen Muhterem Yüksel isimli 'bir genç muayene için çıktığı Niğde Merkez Tabipliğinden 10 gün rapor aldı.

Niğde Cumhuriyet Savcılığı tarafından 24 Nisan günü Merkez Tabipliğine gönderilen Muhterem Yüksel'e verilen 129 sayılı raporda şöyle denildi:

'Sol göz orbitre boyunca ödem ve, ekimoz, sol el işaret parmağında ödeme ile sırtta lumbol vertebra boyunda 2 cm. çapında ekimoz ile vücudun muhtelif yerlerinde local hassiyet mevcut olup, tıbbı tedavi ile 10 (on) günde iyileşir iş ve gücüne 3 (üç) gün engel teşkil eder''

Muhterem Yüksel Niğde Emniyet Müdürlüğünde kendisini dövenlerin Nedim Özdemir, Hasan Akarsu, Mehmet Çamlıbel, ve soyadını bilmediği Rüştü adındaki polisler olduğunu ileri sürdü.

BALIKESİR DE 12 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI.

Öte yandan Vicdaniye Mahallesi Yenisu Sokak'taki bir kahveyi basarak kahvehane sahibi Hüsnü Çetin'i dövdükleri gerekçesiyle 12 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların Halkın Kurtuluşu yanlısı Süleyman Demirözen, Çetin Çakıcı, Enden Çiftçi, İsmail Ural, Yüksel Gelmez, Halil Öksit, İbrahim Karahan, Şener Yürek, Rıdvan Murat, Ferit Şakcı, Tayfun Özhan ve Nihat Altınöz adlı kişiler oldukları açıklandı.

SAMSUN'DA İKİ KİŞİ YARALANDI

Modern Pazar civarında önceki gün meydana gelen olayda Sedat Gürsoy ve Mümin Kulaç silahlı kişilerin saldırısı sonucu yaralandılar. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

DERİK'TE İKİ KİŞİ ÖLDÜ BİR JANDARMA YARALANDI

Mardin'in Derik İlçesinde devriye gezen jandarma kuvvetleri ile bir grup arasında çıkan çatışma sonunda iki kişi öldü, bir jandarma eri ağır yaralandı. Yetkililer olayda ölen iki kişinin kimliklerinin henüz saptanamadığını yaralı jandarma erinin Mardin Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındığını bildirdiler.

FAŞİST MEHMET ALİ AĞCA ÖLÜM CEZASINA ÇARPTIRILDI

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'yi 1 Şubat 1979 tarihinde taammüden öldürmek suçundan yargılanan faşist Mehmet Ali Ağca, Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nce oybirliği ile ölüm cezasına çarptırıldı. Ağca'nın suçortağı Yavuz Çaylan'a ise 3 yıl hapis cezası verildi.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, kararı şöyle açıkladı: "Mehmet Ali Ağca'nın Yazar Abdi İpekçi'yi önceden hazırlanan plan uyarınca pusu kurarak ve soğukkanlı bir şekilde tasarlayarak öldürdüğü sanığın soruşturma ve yargılamanın her aşamasındaki açık ve olayın akışına uygun ikrarı ve sanığın bu beyanını tamamlayan ve olayda sanığı bizzat arabası ile olay yerine getiren, olaydan sonra M.Ali Ağca'dan bin lirasını alan ve sanık M.Ali Ağca'nın kendisine (Abdi İpekçi'yi vurdum, ölüp ölmediğini bilmiyorum) şeklindeki beyanda bulunduğunu ifade eden sanık Yavuz Çaylan'ın açık ifadesi ile diğer görgü tanıklarının beyanlarından anlaşılmış olmakla eylemine uyan TCK nun 450/4. maddesi uyarınca ölüm cezası ile cezalandırılmasına, sanık Yavuz Çaylan Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayında eylemi gerçekleştiren şahsın kim olduğunu bildiği halde ilgililere haber vermediği anlaşılmakla, hareketine uyan TCK nun 296. maddesi uyarınca 3 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına oy birliği ile karar verildi."

Faşist Mehmet Ali Ağca 25 Haziran 1979 tarihinde yakalanmış, 24 Kasım 1979 tarihinde ise kaçırılmıştı.

POLİTİKA GAZETESİ GENEL YAYIN MÜDÜRÜ AYDIN ENGİN SERBEST BIRAKILDI

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde yayın yoluyla komünizm propagandası yaptığı iddiası ile yargılanan Politika Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve yazarı Aydın Engin serbest bırakıldı.

Aydın Engin ile halen firarda bulunan Yazıişleri Müdürü Osman İkiz 19 Ocak 1980 tarihli Politika Gazetesinin "Tırmık" köşesinde "Gülizar Ana ve Ali Faik'e" başlıklı yazıda TCK'nun 142/1 uyarınca komünizm propagandası yapmaktan 7,5 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanıyorlar.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde MHP Şişli Gençlik Kolları Başkanı Ahmet Ayhan'ı yaralamaktan yargılanan sol görüşlü Aykut Çakır 4 yıl 6 ay hapis, 500 lira da para cezasına çarptırıldı. Aykut Çakır hakkındaki dava Askeri Savcılıkça TCK'nun 448 maddesi uyarınca 24 yıl ağır hapis cezası istemiyle açılmıştı.

Aynı olayda yakalanan Müjdat Özkoruyucu ise sahte kimlik bulundurmaktan 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.

● Sultanahmet Akbıyık semtinde saldırıya uğrayan bir bakkal ağır yaralandı. Olay dün gece 21.30 sıralarında meydana geldi. Akbıyık caddesinde bulunan bir bakkal dükkanına dışardan ateş açıldı, olayda Mustafa Baştap adındaki sağ görüşlü bir kişi başından ağıryaralandı. Yaralı Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Olay yerinde "Kahrolsun Faşizm, Tek Yol Devrim-Devrimciler" imzalı bir kağıt bulundu. Olayla ilgili soruşturmaya devam edildiği yetkililerce bildirildi.

ELAZIĞ'DA BİR ÖĞRETMEN ÇİVİLİ SOPALARLA DÖVÜLEREK KOMAYA SOKULDU

Elazığ Atatürk Lisesi öğretmeni Nejdet Kurt kimlikleri belirnenemeyen kişilerce dövüldü.

Evinden okuluna giderken İstasyon caddesinde tanımadığı kişilerin çivili sopalı saldırısına uğrayan Nejdet Kurt ağır yaralanarak Devlet hastanesinde tedavi altına alındı.

Yetkililer yaralının sağlık durumunun ciddiyetini koruduğunu ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığını açıkladı.

GAZİANTEP'TE BİR KİŞİ ÖLDÜ

Gaziantep'in Araban ilçesinde bir kahve kimlikleri tespit edilemeyen kişilerce silahla tarandı. Olayda Sait Delioğlu adında bir kişi öldü. Silahlı kişiler olaydan sonra kaçtılar.

● Öte yandan Hüseyin Kavakçı adlı bir kişiye ait plastik fabrikası kimliği saptanamayan kişilerce yakılmak istendi. Nizip caddesindeki fabrikaya, yanar bir lastik atarak yangın çıkarmak isteyen kişiler kaçarken fabrikanın yazıhanesini de kurşunladılar. Yangın daha sonra büyümeden söndürüldü. Olayda can kaybı olmadı. Yetkililer her iki olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

DİYARBAKIR'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır'ın Mardinkapı Semtinde Vakıflar Bankası veznedarı Talip Kaya silahlı bir kişi tarafından kurşunlandı. Olayda yoldan geçmekte olan Şükrü Balkır öldü. Veznedar Talip Kaya ile 5 yaşındaki Ferhat Akbulut ağır yaralandılar. Olayın siyasi yönü araştırılıyor

● Diyarbakır Bağlar, Kaynartepe Mahallesi Muhtarı Askeri Kaplan son günlerde meydana gelen tüm olaylar nedeniyle kendisinin sorgulandığını belirterek, istifa dilekçesini verdi.

MERSİN DE GÖSTERİ YAPILDI

Mersin'in Demirtaş Mahallesinde Tarsus olaylarını protesto eden yaklaşık 500 kişilik bir halk topluluğu Mersin'in en işlek yolu olan Yeni Yol'u ulaşıma kapattılar. Kadın ve çocuklarında bulunduğu gösteride "Tarsus'un hesabını soracağız", sloganları söylendi.

KAYSERİ'DE FAŞİSTLER BİR İŞÇİNİN EVİNİ KURŞUNLADI

Plevne Mahallesinde sol görüşlü emekli işçi Doğan Keçeli ve kardeşinin birlikte kaldıkları ev kimlikleri belirlenemeyen faşistlerce kurşunlandı. Sabaha karşı meydana gelen olaylar sırasında faşistlerin duvarlara sloganlar yazdıkları öğrenildi. Olayda can kaybı olmadı. Görgü tanıkları saldırganların Muttalip Yıldırım, Hüseyin Susam ve Yusuf Öksüz olduğunu öne sürdüler.

YATAĞAN KAYMAKAMI VE CHP İLÇE BAŞKANININ ARABALARINA BOMBA KONDU

Muğla, Yatağan Kaymakamının ve Yatağan eski CHP İlçe Başkanının arabasına bomba konuldu. Eski CHP İlçe Başkanı Hamdi Önalan ve Kaymakam Ahmet Ünal Cengiz'in arabalarına konan bombaların aynı tipte olduğu, tesadüf eseri patlamadığı öğrenildi. Önalan arabasına binerken kontrol ettiği ve bombayı görerek güvenlik kuvvetlerine haber verdiği, Ünal Cengiz'in ise bir akaryakıt dükkanında durduğu sırada arabadan düşen bir parça nedeniyle bombayı farkettiği bildirildi.

Olayla ilgili olarak CHP liler, bunun bir provokasyon olabileceğini belirterek "Önce Önalan'ın daha sonra Cengiz'in arabası uçacaktı. Yani ikincisi bir misilleme niteliği taşıyacaktı, ama oyunları bozuldu" şeklinde konuştular.

KARADENİZ'İN KIYICIĞINDAN

(Baştarafı 4. Sayfada)

Hangi öğretmen,..Biz hepimiz bir miyiz ki...En iyisi.,."

" Çocuk babasız olsun! "

" Tamam! Çocuk babasız olacak! "

" Oldu olacak, anası da olmasın! Sürüle sürüle bir hâl olduk! Başımız ağrımasın artık!

" Tamam anasız babasız bir çocuk.,. Beşinci sınıftan Erdal! "

" İçişleri bakanı olarak Erdal Toprak'ı Kaymakamlığa atadım!"

" Oh be! Ne kadar zormuş bu iş! Düşünün bi kez arkadaşlar! Adamlar her hafta başında ikiyüz üçyüz kişilik kaymakam listeleri çıkarıyorlar Biz bir tek kaymakam bulup çıkaramıyoruz!"

" Bir de savcı atayacak olsaydık halimiz nice olurdu! Aşk olsun adamlara Yemek listesi gibi kaymakam listeleri savcı listeleri

Siz o listeleri bir tek bakan mı çıkarıyor sanıyorsunuz! İktidardaki çift partinin tüm parti başkanları görevli bu atamalarda.., İçişleri bakanına makinede yazdırıp mühürlemek kalıyor., Hiç olmazsa biz kendi kaymakamımızı en demokratik biçimde kendimiz atadık,.. Yan tutmadan,..En yanı olmayan bu çocuğu da oturttuk koltuğa!

23 Nisan günü koltuğa geçen Erdal Toprak'ın ilk işi telefona sarılmak oldu:

""Alo, Komiser Bey!" dedi." İlçenin mülki amiri olarak sizden istediğim...Çocukların bayram günü olan bu kutsal günü huzur içinde geçmesi için tüm güvenlik güçlerine izin veriyorum.,.Polisler evlerinden çıkmasınlar,.. Çocuklar can korkusuna düşmeden, yasaklardan uzak neşeli, eğlenceli bir gün geçirebilsinler!..Mahalle bekçileri de izinli.,Siz de karakolu kapatıp doğru evinize! İyi dinlenceler Sayın Komiserim! "

Sonra başka bir numara çevirdi Erdal Toprak·

" Alo! " dedi," Ben kaymakam! Sayın Müdürüm! Çocukları salıverin! Kendi bayramlarını kendileri yapsınlar! Kimse kürsülere çıkıp onlara öğüt vermeye kalkışmasın! "

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

VALİ BABÜR ÜNSAL SİLAH KAÇAKÇILARINI İÇKİ MASALARINDA AĞIRLIYOR...

Kayseri Valisi Babür Ünsal ile silah kaçakçılığı sanığı Hacı Mirza'nın aynı içki masasında eğlendiklerini gösteren bu fotoğraf, aynı zamanda, Kayseri'deki huzursuzluğun nedenini de belgeliyor...

Babür Ünsal ile birlikte Kayseri'de terör, baskı ve zulüm bugüne dek görülmemiş boyutlara ulaştı...

Kayseri halkına yaşamı zindan eden, canilerin bir kanadını koruyan ve teşvik eden Ünsal'ı Kayserililer iyi tanımalıdır...

Kayseri halkı, Vali Ünsal'dan, silah kaçakçılarıyla içki masalarında, gazinolarda ne yaptığını sormalıdır...

MEHMET GÜMÜŞÇÜ

Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş

Geçtiğimiz hafta içinde dünyanın en ünlü silah kaçakçısı Adnan Kaşıkçı'nın Türkiye'ye gelip Başbakan Demirel ile görüşmesi çeşitli yorumlara neden olmuştu. Demirel gazeteciler tarafından yakalanınca görüşmenin yapıldığını red edemedi ama silah taciri ile ne görüştüğünü de açıklamaktan kesinlikle kaçındı.

Bu arada CHP Kayseri Milletvekili Mehmet Gümüşçü de bir başka kaçakçı ile Kayseri Valisi'nin içkili bir gazinoda birlikte yiyip içerken resimlerini çektirip dağıttı. Gümüşçü Kayseri'deki huzursuzluğun belgesi olarak nitelendiriyor olayı.

Ne var bunda şaşacak uluslararası silah kaçakçısı bir ülkenin Başbakanı'nın 'ÖZEL DAVETLİSİ' olarak o ülkeye gelip Başbakanla halvet olursa ve bu görüşmenin niteliği de kamu oyundan saklanırsa, elbet o ülkenin bir ilinin Valisi de ülke çapında ünlü bir silah kaçakçısı ile halvet olup bir eğlence yerine gidebilir. Bu bir çap meselesidir. Başbakan elbet uluslararası kaçakçı ile, Vali de elbet ülke boyuntundaki kaçakçı ile görüşecek. 'Böyle başa böyle tarak' ya da 'Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş' Öyle değil mi beyler?

Herkesin müttefiki dost Türkiye...

ABD'nin İran'a yaptığı "başarısız" harekattan sonra uçaklar Türkiye'den kalktı, kalkmadı tartışması yapılırken, ABD Savaş gemileri İran'a doğru yol alırken ve de Türk-ABD Savunma İşbirliği Anlaşması Meclis'te görüşülürken, Carter birmesaj yayımlayarak ABD'nin Avrupa'daki kuvvetlerini kullanabileceğini, müttefiklerinin boşluğu doldurmalarını isterken. Demirel de bir açıklama yaptı, Türkiye'nin komşusu İran'ın yararına olmayan bir tavrı takınmayacağını ve "her zamanki gibi" uzlaştırıcı, yatıştırıcı bir tavır takınacağını söyledi.

Bir tarafta müttefikimiz ABD. Diğer taraftan İran. Bu zor görevde dost Türkiye'ye başarılar...

TAŞ YAĞMURU

Her tur üç milyon

Devlet Başkanı seçiminin her turu üç milyona mal oluyormuş. Turların sayısını unuttuk.

'Döviz Turu"nda sağlanan kredi, "Başkanlık Turu" giderini karşılar mı acaba?

BULMACA

SOLDAN SAĞA;
1- Birsorun üzerine halkın düşüncesi, kanısı. 2- Gizli görevli - Düşüncesizce ortaya atılan. 3- Fiillerin eylemlik eki - Üretici ile tüketici arasında kazanç sğlayan kimse. 4- Öğe, ilke - Radyum elementinin simgesi. 5- Temiz anlamında bir sözcük - Malik, sahip. 6- Mama'nın yarısı - Çabuk davranan, çevik. 7- Köpek, kurt vb. ağlar gibi uzun uzun bağırmak - Matematikte dairenin çevresini bulmaya yarayan değişmeyen sayı. 8- Düzyazı biçiminde yazılmış imge ürünü yazın türü. 9- Bir yüzey ölçü birimi - İskambilde bir kağıt adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:
1- Bir ülkedeki halkın bütünü halk - İki ya da üç telli tambura. 2- Dünya havadislerini toplayıp ilgililere bildiren kurum - Bir çeşit beyaz peynir. 3- Değişebilen bir niceliğin varabileceği en yüksek sınır. 4- Öğütülmüş tahıl - İlâve etme. 5- Dili, Hint Avrupa dil ailesinden olan kimse - Bir anda oluveren. 6 Uçurum - Bir renk. 7- Güneşe en yakın gezegenin adı - Boru sesi. 8- Sağduyuya, olağana aykırı, garip. 9- Eli açık, cömert - Mezru.

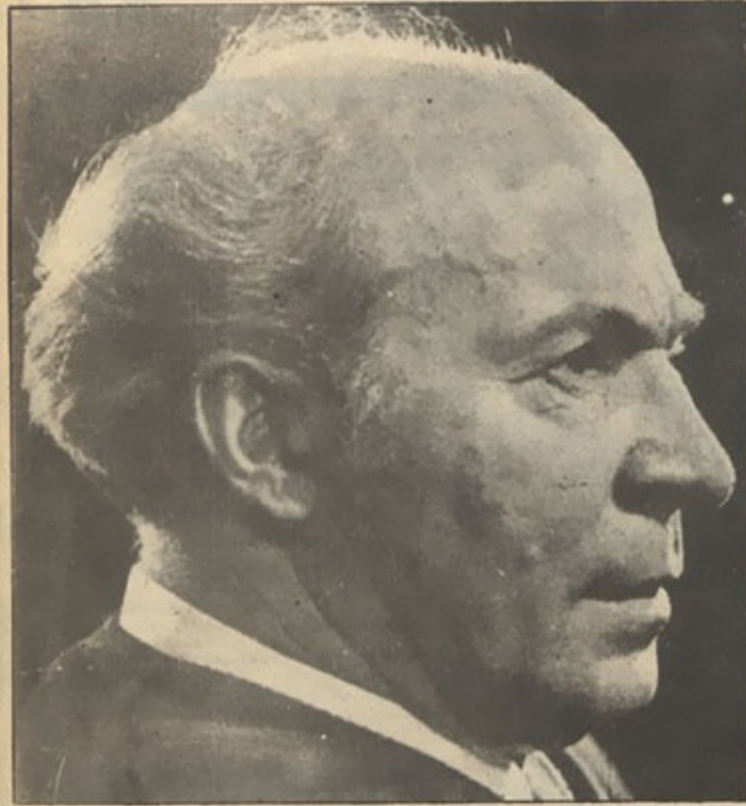
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2					■				
3				■					
4						■			■
5	■					■			
6		■			■				
7							■		
8						■		■	
9			■	■					

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA;
1- Mikrofilm. 2- Epe - Em. 3- Lesepasе. 4- Ok - Narh. 5- Marka. 6- Ren - Tin. 7- Al - Alt - vT. 8- Mekanizma. 9- Mi - İz - El.

YUKARIDAN AŞAĞIYA;
1- Melodram. 2- İpek - Elem. 3- Kes - Mn - Ki. 4- Eza - AA. 5- relnİ. 6- Frank - Tiz. 7- Saat. 8- leeR - İvme. 9- Mm - Hantal.

Muhsin Ertuğrul, ölümünün 1. yıldönümünde anıldı

Muhsin Ertuğrul = 70 yıllık tiyatro yaşamı

1909 yılında Burhanettin Tiyatrosu'nda başladığı tiyatro çalışmalarını, bitmeyen bir enerji ile aralıksız 70 yıl sürdüren Muhsin Ertuğrul bugünkü Türkiye tiyatrosunun-yanlışları ve doğruları ile– baş öğreticilerinden birisi olmuştur.

● Anma töreni, tiyatrocu ve seyircilerin katılmasıyla, sanatçının adını taşıyan tiyatroda yapıldı.

SANAT SERVİSİ

Türkiye tiyatrosunun kurucularının başında gelen Muhsin Ertuğrul, ölümünün 1. Yıldönümünde, kendi adını taşıyan Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda tiyatro sanatçılarının ve seyircilerin katıldığı bir toplantı ile anıldı.

Muhsin Ertuğrul, ülkemizde "batı paralelinde" tiyatronun kurucusudur. Sanatçıyı geçtiğimiz yıl 29 Nisan tarihinde, yitirmiştik.

1909 yılında Burhanettin Tiyatrosu'nda başladığı tiyatro çalışmalarını, bitmeyen bir enerji ile aralıksız 70 yıl sürdüren Muhsin Ertuğrul, bugünkü Türkiye Tiyatrosu'nun yanlışları ve doğruları ile baş öğreticilerinden birisi olmuştur.

Muhsin Ertuğrul, tiyatro konusundaki çalışmalarının yanısıra, sinema ile ilgili çalışmalar da yapmış, ne ki filmleri, "tiyatro'nun filme çekilmesi" boyutunu aşamamıştır.

Çocuk tiyatroları çalışmalarını da destekleyen Muhsin Ertuğrul, siyasal iktidarların halka ve sanata yönelik eylemleri karşısında oldukça net bir tavra sahipti. Sanatçı, 1977 yılında İstanbul Belediye Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmenliği görevinden ayrılmıştı. Muhsin Ertuğrul'a, ölümünden kısa bir süre önce Ege Üniversitesi tarafından "Fahri Doktorluk" ünvanı verilmişti.

S. Günay AKARSU

"Muhsin Ertuğrul ödün vermemiş bir sanatçıdır"

Muhsin Ertuğrul'la Türkiye tiyatrosunun yakın geçmişini birbirinden ayırmak olanağı yoktur. Bu durum önemli bir ikilemi getirir Muhsin Ertuğrul'un değerlendirilmesi için birincisi bütün yaşamını tiyatroya ayırmış, kendi ölçülerinde ödün vermemiş bir sanatçı olması yanında, tiyatromuzun her döneminde, her doğru ve yanlış tutumunun da önemli etkileri olmuş biri olarak eleştirilir. Bu yanıyla tiyatromuzun günümüzde vardığı sonuçlardan, dolayısıyla olumluluklar yanında olumsuzluklardan da sorumludur.

Ne var ki her olayda olduğu gibi tiyatromuzun aşamalarını yönlendiren asıl etkenin kişiler değil de toplumsal koşullar olduğu düşünülürse, Muhsin Ertuğrul'un da ağırlıklı kişiliğine karşın neden olmaktan çok sonuç olduğu sonucuna varırız, neden-sonuç diyalektiğini gözden uzak tutmaksızın.

ARKADAŞLARI

Vasfi Rıza Zobu

"Ertuğrul Muhsin bu memleketin yetiştirdiği tiyatro sanatçılarının en büyüğü ve en bilgilisidir. Bugün tiyatroda ne kadar güzel şey görülüyorsa, onun attığı tohumların ürünüdür"

Bedia MUVAHHİT

"Türkiye Tiyatrosu denince akla Muhsin Ertuğrul gelir. O herkes yorulmadan, çaba sarfetmeden tiyatroyu seyretsin istiyordu. Bu nedenle İstanbul'un çeşitli uzak semtlerinde oyunlar oynadık. İlk Türk kadın sanatçıyı o sahneye çıkarmıştır. Bu görevi bana vermişti. Gene, ilk Çocuk Tiyatrosu da onun tarafından başlatılmıştır"

Muhsin Ertuğrul üzerine

● Ama bir de işin başka yönü, geleneksel Türkiye tiyatrosunun bize dönük yönü vardı. Ulusal tiyatromuz için gerekli olan tüm malzeme ve belgeleri içinde saklayan geleneksel tiyatromuzun varlığından, sanat yaşamı boyunca kaçtığını belirtmeliyim.

Hayati ASILYAZICI
Şehir Tiyatroları
Genel Sanat Yönetmeni

Sanatta öncülük, yenilikçi yöntemleri beslemekle olur. Muhsin Ertuğrul Türkiye tiyatrosu'nun kurucusu olmasının yanında öncü bir sanat adamıydı. Çağdaş tiyatro sanatçısının davrandığı gibi davrandı yaşamı boyunca. Tiyatro kavramını batılı ölçüler içerisinde toplumumuza kazandırdı. Yepyeni bir tiyatro dünyasını getirdi. Batı tiyatrosu, gerçek anlamıyla onun zamanında geldi.

Ama bir de işin başka yönü, geleneksel Türkiye tiyatrosunun bize dönük yönü vardı. Ulusal tiyatromuz için gerekli olan tüm malzeme ve belgeleri içinde saklayan geleneksel tiyatromuzun varlığından, sanat yaşamı boyunca kaçtığını belirtmeliyim.

Şimdi tarih olmuş, Türkiye tiyatro tarihini oluşturanların başında yer almış bir büyük sanat adamımızın ardından söz etmek hem güç, hem kolay. Güçlüğü, nesnel yaklaşımlarda aramalıyız. Kolaylığı ise, övücülüğün sözcüklerine sıkışmıştır. Nesnel değerlendirmenin içine oturtmazsak Muhsin Ertuğrul'un değeri ve önemi, yanlış anlaşılmalara yol açar. Bilimsel yöntemlerle incelendiğinde tiyatromuzdaki yeri, bugün için anlatmağa çalıştığımızdan çok daha ötededir. Oysa, yaptıklarını iyi biliyoruz da, yapamadıklarını değerlendirmede biraz yanlış davranıyoruz. Sözgelimi, geleneksel tiyatromuzun malzemesinden, onun özverisinden yararlanılması için öncülük etseydi, bugün Ulusal Tiyatromuz dünya ölçüsünde bir değerlendirilmeye konmuş olurdu. Kapalı kalışımızın bir nedeni de Muhsin Ertuğrul'un batılı gibi tiyatro yapmanın ulusal tiyatroyla beslenmesi üzerinde durmayışına bağlanmalıdır. Andre Antoin'a geleneksel tiyatromuzun kaynakları, belgeleri ve özellikleri gösterilip anlatılsaydı, yine başka boyutlara ulaşırdı tiyatromuz. İlk fırsatı, Darülbedayi'yi kurarken kaçırmışız. İkincisini Muhsin Ertuğrul, bilinçli olarak yapmamış. Bu nedenle aktarmacı tiyatroyu yeğlemiş. Belki de bu soy tiyatro anlayışının yaygınlaşması için; herhalde bunun için yapmıştı.

Bölge tiyatroları ilkesini ortaya atmış, siyasal koşullar nedeniyle gerçekleştirememiştir. Bölge tiyatroları ve köy enstitüleri gerçeği, çağdaş Türkiye'nin boyutlanışı olurdu. Ne yazık ki, günümüzde çağdaş dünyadan biraz geri düştü ülkemiz. Siyasal yaşam kargaşasından, sanatın vekültürünyeri ve işlevi saptanamadı.

ABİDİN DİNO'NUN YAPITLARI STUTTGART'TA SERGİLENİYOR

● STUTTGART'TAKİ TÜRKAY SANAT GALERİSİNDE AÇILAN SERGİ, 10 MAYISA DEK İZLENEBİLECEK.

SANAT SERVİSİ

Abidin Dino'nun ülkemizde yaptığı çalışmaların bir bölümü, Almanya'daki yurttaşlarımız tarafından açılan Türkay Sanat Galerisi'nde (Kunstgalarie Türkay) sergileniyor. Stuttgart'ta bir süre önce etkinliklerine başlayan galeride, Abidin Dino'nun bu ilk sergisi, 10 Mayıs tarihine kadar açık kalacak.

Seattle (ABD), Antibes (Picasso Müzesi), Musee de la Ville de Paris (Fransa) Cezayir ve İstanbul (Resim ve Heykel Müzesi) müzelerinde yapıtları bulunan Dino'nun Türkay Sanat Galerisi'ndeki sergisi için hazırlanan broşürde, Nazım Hikmet'in sanatçı ile ilgili bir şiirine de yer verilmiş. Aynı broşürde Dino, "Önsöz Yerine" başlığı altında düşüncelerini özetliyor. Yazıyı aynen aktarıyoruz.

Abidin Dinonun sergisinde yer alan yapıtlardan biri.

"Adana Okulu"ndan günümüze

Abidin DİNO

Stuttgart'ta sergilediğim bu resimlerin çoğu, 1941–1944 arası Adana'da çizdiğim şeyler. Demek oluyor ki büyük Türk şairi Nazım Hikmet'in Bursa hapishanesinde «İnsan Manzaraları» destanını yazdığı yıllardı bunlar. Nazım'ın koğuş arkadaşı ve düzyazı öğrencisi Orhan Kemal, Bursa hapishanesinden «çıkış diploması» alınca, dosdoğru Adana'ya gelmiş, aramıza karışmıştı. «Bereketli Topraklar Üzerinde» adlı romanına başlamamıştı daha, peyderpey ilk denemelerini okuyordu bizlere. Adana'ya ilginç bir köylü delikanlısı gelirdi sık sık, eskiden Göğceli derdik ona, sonrasını biliyorsunuz dünyaca ünlü «İnce Mehmet» romanının yazarı oldu, Yaşar Kemal. Daha başka arkadaşlar vardı, şiirle, romanla, resimle ilgili. Hele hepimizi kanadı altında koruyan iri bir adam, bir usta, Adana'da benim gibi sürgün bulunan ağabeyim Arif. Eleştiri işini, incecik bir genç kadın üstlenmişti tek başına: Hitler Almanya'sından Türkiye'ye göçen profesör Leo Spitzer'in ve Erich Auerbach'ın öğrencisi, asistanı, eşim Güzin. Romanoloji uzmanına iş beğendirmek çok zordu, çok . . . Bilemezsiniz neler çektirdi hepimize kahkahalar atarak, tatlı ve alaycı. Diyeceğim şu ki, hep birlikte Türk köylüsünü kavramaya çalışıyor, Türk sanatı için yeni yöntemler arıyor, deniyorduk. O güne dek yapılanları — haklı haksız olarak — yetersiz saymıştık. O güne dek çizilen resimlerde Türk köylüsü süslü bir operet çobanı gibi birşeydi bizce. 1941 yılında malaryanın, ondan da beter sosyal baskıların kasıp kavurduğu insanlar mutlaka yansıtılmalıydı, yeni sözcükler, yeni çizgiler ve renklerle. Bunu deniyorduk «Adana Okulunda». Bursa'dakinin dizeleri bize ulaşıyor, destek oluyordu.

Türkiye bugün 1941 yılının Türkiye'si değil kuşkusuz, dertleri belki daha büyük, ama başka. Ne köyler aynı köy, nede kentler aynı noktada. Köylerden kentlere göçenlerden bir bölüğü Almanya'da bugün, göçmenler işçileştiler. «Az gelişmişliğin» dertlerinden kalkıp, «çok gelişmişliğin» dertlerine vardılar. Diyeceğim şu ki 1941 resimlerim bugünün imgeleri değil bir bakıma. Bölge bölge hayli değişti Anadolu insanının görüntüsü, bu doğru, fakat belki de hala geçerli kalmış yönleri bulunabilir imgelerimin? Paris'te geçen ay «Sürü» filmini gördüm, senaryosu hapiste bulunan Yılmaz Güney tarafından yazılmış, Anadolu'da yeni çevrilmiş, belgesel yönü ilginç, doğru ve sağlam bir film. Garip değil mi, imgeleri 1941 resimlerime şaşılası derecede benziyorlar, görünüş duygu ve anlam bakımından.

Hem resim, resimse gerçekten, yansıttığı sosyal ilişkiler değiştikten sonra bile çekiciliğini korumuyor mu? Gün gelecek, 1980 yıllarının tüm dünya sorunları, torunlarımız için mağara çağının dertleri kadar ilkel görünecekler, kuşkunuz olmasın.

Bütün dünyada hepimiz birden, şiirimiz, düzyazımız, çalgımız, resmimiz, yontumuzla, gelecek çağların «primitif» leriyiz, ama ne mutlu bize, tarih öncesi neolitik sanatın gücüne ve kalıcılığına erişebilmişsek eğer. Biliyorum, bu hiç kolay değil!

ABİDİN DİNO'NUN YÜRÜYÜŞ ADLI BİR TABLOSU ÜZERİNE SÖYLENMİŞTİR

Bu adamlar, Dino,
ellerinde ışık parçaları,
bu karanlıkta, Dino,
bu adamlar nereye gider?
Sen de, ben de, Dino,
onların arasındayız,
biz de, biz de, Dino,
gördük açık maviyi.

Paris, 13 Mayıs 1958

Nazım Hikmet

Balaban'ın resimleri Taksim Sanat Galerisi'nde sergileniyor

"10. Döneme Giriş/ Karasabandan çocuğa" adını verdiği sergisinde İbrahim Balaban, karasabanın çocukları nasıl etkilediğini gösteren yapıtlarına yer veriyor.

Balaban görüşlerini şöyle özetliyor: 'Bizim zamanımızda çocuklar küçük ağaç dallarından boyunduruk yapıp kendileri karasabanı koşarlardı. Bugünün çocukları tahta parçalarını yontup tabanca yapıyorlar. Sergide resmini gördüğünüz çocuklar ana ve babalarının dertlerini yüklenmişler. Çünkü baba gurbete gitmiş, ana çaresiz. Ama çocuklar güçlü birer adam tavrı içinde. Dağlara çıkıp ellerindeki tahta sapanlarla avlanıyorlar. Halay çekerken de öyle.

Oysa çocuklar halay çekmesini bilmezler. Çocukların kendinden büyük işlere kalkmasını gösteren resimlerle ben, içinde bulunduğumuz çarpık çağı yansıtıyorum. Zannedersem, çocuklar her devirde kendinden büyük işlere oynamak için girmişlerdir. Ama benim getirdiğim kuram içinde resimlenmemişler."

İbrahim Balaban'ın bu sergisi 7 Mayıs tarihine kadar açık kalacak.

KONUT DOSYASI -2-
İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ

I. Bölüm: Konut sorunu nasıl tersyüz ediliyor

● KONUT ÜRETİMİNİN KARLI BİR YATIRIM ALANI OLMASI, KÖYDE TARLASINI SATARAK KENTE GÖÇEN BAZI AÇIKGÖZ VATANDAŞLARIMIZI BU ALANA ÇEKEREK, YAPSATÇI DENİLEN YENİ BİR KONUT ÜRETİCİSİNİN DOĞMASINA YOL AÇMIŞTIR.

Konut üretimindeki çıkar grupları

Arsa spekülatörleri

Konut yapımı için temel gereksinme olan kent toprağı arsa spekülatörleri tarafından kapatılmıştır. Kapitalizmin gelişmesine paralel olarak kentlerin büyümesi kent çevresinde eskiden değersiz olan ve spekülatörlerin kapattığı arazileri değerlendirmeye başladı. Ayrıca fiyat artışlarının da üzerine binmesiyle kazandığı değeri bir kat daha arttıran spekülatörler parmaklarını kımıldatmadan tatlı kâr elde etmenin yolunu buldular. İlerde değer kazanması imkanı olan toprakları küçük parsellere bölüp, fahiş fiyatlara sattılar. Toprağa olan talebin artmasına, arsanın yeri ve konumunun elverişliliğine, yapılması düşünülen binanın niteliğine paralel olarak artan arsa fiyatları konut fiyatlarının artmasına da önemli nedenlerden biri oldu. Birbirlerini karşılıklı etkileyen bu fiyatlar bugün öyle bir noktaya ulaştı ki, yüksek fiyatlardan dolayı orta gelir grupları konut alamaz duruma geldiler. Bu, konut piyasasında bir bunalımın başlaması demekti. Büyük çıkar çevrelerine göre elbette fiyatlar artmalıydı. Ama ürettiklerini de satabilmeliydiler. Kontrolsüz spekülasyon kendi denetimleri dışında fiyatları artırmıştı.... Ve buna uygun slogan bulundu.

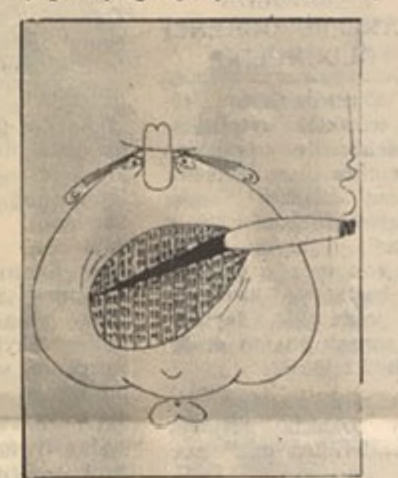
"Spekülasyona son! Kent toprakları devletleştirilip, altyapısı yapılıp konut şirketlerine devredilmelidir!"

Müteahhitler (ve yapsatçılar)

Konut piyasasındaki en önemli çıkar gruplarından biri de müteahhitlerdir. Malzemeyi, arsayı mümkün olan en ucuz fiyata alıp; mevsimlik işçiyi en düşük ücretle çalıştırarak meydana gelen konutu en pahalıya satmak, doğrusu her yiğidin başaracağı iş değildir...

Kentlerde nüfus yığılmalarıyla konuta olan talebin her geçen gün artması, müteahhitliği son derece cazip bir iş haline getirmiştir. Devletin bu sektörde yatırım oranı gittikçe düşmüş, özel sektörün konut üretimindeki payı 1965'te % 95.2 gibi büyük bir orana varmıştır.

Ayrıca konut üretiminin kârlı bir yatırım alanı olması, köyde tarlasını satarak kente göçen bazı açıkgöz vatandaşlarımızı bu alana çekerek, çok az parayla işe girişen, yapıyı kat-karşılığı yapan, YAP-SATÇI denilen yeni bir konut üreticisinin doğmasına neden olmuştur. Kentlerin her sokağında rastladığımız irili ufaklı yapsat apartmanları, 2-3 katlı binaların yıkılarak yerine 4-5 katlı binaların yapılmasıyla oluşmuştur. Küçük parsel mülkiyetinin kent içinde yaygın olması, artan talep ve çevrenin değerinin yükselmesine paralel olarak bu parsellerin büyük değer kazanması yap-satçılığı geliştirdi. Plansız,

Mimarlar Odası Konut Sömürüsü konulu karikatür yarışmasından (1974) Tufan Arkayın(İzmir)

görünüşte lüks, gerçekte çürük, yapı ve tesisat sorunları çözülmemiş, özentili yap-sat konutları daha temelden orta gelir gruplarına satılarak büyük kârlar sağlandı.

Ancak arsa ve malzeme fiyatlarının sürekli olarak artması hem yap-satçılar, hem diğer müteahhitler için konutlarını pazarlayamama sorununu doğurdu.

1968-1979 yılları arasında betonarme karkas bir binada maliyet artışını gösterir index değerleri konut maliyetlerindeki artışı göstermesi bakımından ilginçtir.

1968 yılı	100.00
1969 yılı	105.54
1970 yılı	105.35
1971 yılı	122.30
1972 yılı	133.71
1973 yılı	15206
1974 yılı	255.74
1975 yılı	274.59
1976 yılı	316.28
1977 yılı	436.91
1978 yılı	623.97
1979 yılı	933.46

(Kaynak: Mimarlık 79/3 Teoman Aktüre)

Orta gelir gruplarının konut alım gücünü yitirmesi büyük ve orta müteahhitlerin bir kısmının lüks konut üretimine ağırlık vermesi sonucunu doğurdu. Malzeme fiyatlarındaki artış ve spekülasyon olanağı daha fazla, daha lüks malzemeler kullanarak daha fazla kâr elde etme sonucunu vermesi yüzünden, lüks konut üretimi bulunmaz bir nimetti.

Artık fiyatları milyonlardan başlayan bu dairelerin tabelalarının yanında, bir de "süper" sözcüğü eklenerek "süper lüks" haline getirildi. Tek asansör, jeneratör, banyo "çifte" çıkarıldı... Bu konutların alıcı bulabilmesi ve kâr oranlarının yüksek olmasına karşın, ilk anda büyük para yatırılması ve konut satılana kadar paranın inşaatta bağlı kalması nedeniyle müteahhitler yine "münbit" orta gelir gruplarına yöneldiler. Ancak yine lüks konut üretimine devam ettiler.

Kooperatifler kurarak, SSK, Bağ-Kur, Meyak gibi "yardım sandıklarının" dağıttığı ("Sosyal güvence") kredilerinden "konut kredisi" adıyla faydalandılar.

Böylelikle "sosyal güvence" kredileriyle kendilerini güvence altına alan müteahhitlerimiz, aynı zamanda, kârlarını ve müşterilerini önceden garanti altına aldılar. Konut kredilerinin kâr oranlarını etkileyecek boyutta artan fiyatlara yetişememesi halinde baskı yaparak kredileri artırdılar...

Ancak malzeme (fiyatlarındaki) ve arsa fiyatlarındaki sürekli artışın, kredinin artış hızını geçmesi, kısa vadede kooperatif inşaatlarına talebin azalması sorununu doğuruyordu. Bu sorun müteahhitlerin önce kendi aralarında sonra yapı malzemeleri şirketleriyle birleşerek daha büyük organizasyonlar, holdingler kurmaya itti. Bu birleşmeler sonucu Konut-Holdingler, İso-Taş'lar meydana geldi. Bunun anlamı tüm müteahhit firmaların yapı malzemesi tekellerinin denetimi altında, büyük holdinglerin bir parçası haline gelmesi demekti.

Kentlerin büyümesi, kentlerin çevresinde eskiden değersiz olan ve spekülatörlerin kapattığı arazileri değerlendirmeye başladı.

YARIN: Yapı malzemesi şirketleri ve tekelleri

(Baştarafı 1. Sayfada)

man'da kutlanacağı açıklandı. Karaman TÜM—DER, İşçi-Der, Halkevi, şubeleri,Besin-İş, Genel-İş, Bank-Sen temsilcilikleri, Yeşildere Kültür Derneği, Kisecik, Taşkale, Kazım Karabekir, Yollarbaşı ,Güldere, Kılbasan Halk Odaları adına yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Tüm halk güçleri daha fazla baskı ve tahakkümle susturularak dikensiz gül bahçesi istenmektedir. Ancak emekçi halkımız demokratik kazanımlardan vazgeçmeyecek, Anayasa'yı geriye doğru değiştirmeyecek, tüm baskılara karşı onurla dikilecektir.

Artvin'in Murgul, Balıkesir'in Bigadiç ve Amasya'nın Merzifon ilçelerinde 1 Mayıs için yapılan başvuruların kabul edildiği ve bu ilçelerde de miting yapılacağı öğrenildi.

Öte yandan Giresun Valisi Hayri Güler 1 Mayıs günü için Giresun merkez ilçe, Bulancak ve Eynesil'de gösteri yapılmasına izin verdiği bildirildi.

İçişleri Bakanlığı, Maiyet Memurluğu Yönetmeliğinde değişiklik yaptı

İçişleri Bakanlığınca 22 Nisan 1980 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan bir yönetmelik değişikliğiyle CHP döneminde yapılan kaymakamlık kurslarında başarısız oldukları belirlenen kişilere yeni bir sınav hakkı tanındı.

Yönetmeliğe ayrıca bir madde de eklenerek, ikinci sınav hakkının geçmişe de uygulanması sağlandı.

HAFTALIK

(Baştarafı 2. Sayfada)

bir temel üzerinde tasfiye edebilmek, özsel içeriği demokratik olan bir Anayasa ile olanaklı değildir.

Anayasayı, ileri götürme anlamında değil, geriye götürme anlamında başlatılan girişimler, egemen çevrelerin, demokratik ve devrimci hareket karşısında kapıldıkları kaygıdan kaynaklanmaktadır. Türkiye'de, yerli büyük sermaye, bugünkü düzeyine, içerde kapitalizmin kendi gelişmesi ve ulusal üretimin büyümesi sayesinde değil, daha çok, emperyalist ülkelerin yaptığı yardımlar ve verdiği borçlar sayesinde ulaşmıştır. Bu yardımlar durma noktasına, verilen borçlar ise, geniş yığınların zorunlu gereksinmelerini karşılayamaz duruma gelmiştir.

İki şık vardır: ya çalışan yığınlar, gerekli geçim giderlerini, belirli bir yaşam düzeyinde tutmalıdır, bu ise, sermayenin kârında bir azalma demektir; ya da çalışan yığınlar daha da yoksullaşarak, sermayenin kâr oranı bugünkü yüksek düzeyinde tutulmalıdır. Yabancı sermaye, azami kârı sağlamadığı zaman, kredi musluklarını kısmakta ve bu da, dolaylı olarak, yerli büyük sermayenin kâr oranının düşmesine neden olmaktadır. Öyleyse, yabancı sermaye ve yerli büyük sermaye için tek bir çıkış yolu vardır: ücret artışı istemlerinin, dolayısıyla devrimci sendikaların, grevlerin ve toplu sözleşmelerin önüne dikilmek; dağınık durumda bulunan ve örgütlenmemiş olan diğer çalışan yığınların yükselen devrimci kabarışlarını ezerek, bu devrimci dalganın, devrimci sanayi proletaryasıyla kenetlenmesini önlemek. Son yıllarda yoğunlaştırdığı bu faaliyetlerinin ciddi bir sonuç vermediğini görmüş bulunan egemen çevreler, bunu, Anayasal bir temel üzerinde yürütmenin zorunluluğu ile karşı karşıya gelmiştr. Anayasa değişikliğininin özünde yatan budur.

Ama görünen odur ki, egemen çevrelerin, sömürü sistemine dayanan ve bu oranda sömürüye elverişli olmayan, yani tüketim toplumuna dönüştürülerek bu sömürüye elverişli bir üretimde bulunmayan bir topluma, gene aynı sistem içersinde yeni bir canlılık kazandırmaları, daha açık bir deyişle, çürüyen bir sistemi, Anayasayı geriye götürerek diriltmeleri olanaksızdır. Sistemin makinesinin civatalarının gevşediği, uyumsuz sesler çıkardığı görüşü bir safsatadır; sistem bir makine örneği laçkalaşmış değil, canlı bir organizma örneği çürümüştür, kokuşmuştur. Şu unutulmamalı ki, çürüyen, sistemdir. Halk, bu çürüyen ve kokuşan sistemin içersinden bilinçlenerek, güçlenerek, çoğalarak doğrulmaktadır. Kuşku yok ki, siyasal iktidarın gözetimi altında yoğunlaşan işkence ve baskılar, ve siyasal iktidarın koşulsuz destekçisi faşist partinin genel yönetimi altında sürdürülen faşist cinayet, sabotaj, kırım ve baskılar, egemen sınıflar ile halk güçleri arasındaki savaşımın keskinleşmesinin somut ifadeleridir. Devrimci ve demokratik hareket, faşizmin bu geniş planlı saldırısı karşısında, devrimci bütünleşmenin, demokratik cepheleşmenin yöntemlerini zaman geçirmeden bulmak zorundadır.

(Baştarafı 1. Sayfada)

yı sayın genel başkanımız Erbakan'ın da belirttiği gibi, hükümetten desteğimizi çekmiş bulunuyoruz. Şu anda AP hükümeti Türkiye Büyük Millet Meclisinde milli iradevi temsil etmemektedir. Hükümetin Meclis'te çoğunluğu yoktur. Demirel daha önce Çankaya hükümeti diye suçladığı CHP'nin durumundadır. Bu durumda AP kendine düşen görevi yerine getirmediği takdirde MSP üzerine düşen tarihi görevi yapacaktır."

MSP grubu sözcüsü siyasetle nezaket kurallarının yeni Cumhurbaşkanı seçildikten sonra zaten hükümetin istifasını gerektirdiğini belirterek, Anayasa'nın ilgili maddesinin yorumunun bunu gerektirdiğini söyledi. İstifadan sonra yeni Cumhurbaşkanı'nın bu görevi veniden Demirel'e de verebileceğini kaydeden Battal, ancak Meclis desteğinden yoksun bir partiye bu görevin yeniden verilmesinin mümkün olmadığı görüşünü savundu.

Demirel'in geçmişte "Bulun 226'yı düşürün hükümeti" sloganına sığındığını hatırlatan Battal, AP Genel Başkanı'nın yine aynı slogan altına sığınarak hükümeti bırakmaya yanaşmayacağını sandığını işaret ederek "bu takdirde üzerimize düşeni yapacağız" görüşünü yineledi.

Uluslararası Af

(Baştarafı 1. Safyada)

tü'nün 1 Mayıs nedeni ile uluslararası ve ulusal sendikalar birliklere gönderdiği mesajda, değişik rejimlerle yönetilen birçok ülkede, işçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek ve barışçı mücadele vermek amacıyla örgütlenmek istemeleri karşısında tutuklandıkları, işkence gördükleri ve öldürüldükleri kaydedildi.

İnsan haklarını korumak yolunda sendikacılara büyük görevler düştüğü kaydedilen mesajda, sendikal haklar uğruna 13 ülkede 82 kişinin tutuklu bulunduğu belirtilmiştir.Bu ülkeler arasında Arjantin, Çin Halk Cumhuriyeti, Sovyetler Birliği, Şili, Güney Afrika, Tunus, Guetemala, Pakistan ve Romanya'da bulunmaktadır.

Ortak Pazar

(Baştarafı 1. Sayfada)

burg zirve toplantısı kesildi.

Bütçe sorunu Kasım ayında Dublin'de toplanın zirvedede ele alınmış, ancak anlaşma sağlanamamıştı. Fransa ve Federal Almanya konunun bu zirvede çözümlenmesini istediler ve sorunun altı hafta sonra yapılacak Venedik zirvesine ertelenmesini kabul etmeyeceklerini kesin bir dille ifade ettiler.

Anlaşmazlıkla sona eren toplantıdan sonra açıklama yapan Fransa Devlet Başkanı d'estaing ve Federal Almanya Başbakanı Schmidt,Venedik'te sorunun yeniden ele alınmayacağını ifade ettiler ve. Lüksemburg zirvesinin Ortak Pazar için ciddi bir darbe olduğunu belirttiler.

Anlaşmazlığın Ortak Pazar açısından taşıdığı önem üzerinde görüş birliği içinde olan yetkililerden bir bölümü sorunun maliye bakanları arasında çözümlenebileceğini söylerken çoğunluğu bunun mümkün olmadığı görüşünü savunmaktadırlar.

Mecliste

(Baştarafı 1. Sayfada)

letin ve milletin başıdır."

Öte yandan Ecevit, Tunceli CHP Milletvekili Veziroğlu'nun partisinden istifa edip TBP'ye geçmesi konusunda da şöyle konuştu:

"Bir yandan, yer yer bazı halk kesimleri üstüne,demokratik hukuk devleti kuralları ile bağdaşmayan, insafsızca yöntemlerle yürürken, bir yandan da, büyük ölçüde sağdan, iç ve dış sömürü çevrelerinden kaynaklanan bölücülüğün aracısı olarak kurulmuş bir küçük parti eliyle, bugün bir örneği görüldüğü gibi CHP'den adam ayartılmaya çalışılıyor. Bu oyun, halkımızı bölerek sömürebilmek isteyenlerin oyunudur. Bu oyunlar karşısında insanca yaşama olanaklarını herşeyden önce Atatürk milliyetçiliğinde, laiklik ve demokrasiye bağlılıkta görenler için CHP çevresinde birleşmekten başka bir kurtuluş yoktur."

AP GENEL İDARE KURULU BİLDİRİSİ

Bu arada hükümetin aydınlığa çıkıldığı yolunda sık sık yaptığı açıklamalar ile Demirel'in basın toplantılarındaki umut verici sözlerine karşın toplanan genel idare kurulunun ciddi durumlardan sözettiği bildiride, "Türkiye'nin içine sürüklendiği durum elem vericidir" denildi.

AP Genel İdare Kurulu'nun saat 11'de başlayan ve 3 saat süren parlamentodaki toplantısından sonra yayınlanan bildiride özetle şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye'nin içine sürüklendiği durum elem vericidir. Bu durumdan ülkeyi çekip çıkartmak için büyük bir mücadele verilmektedir. TC devletine sadakatle bağlı olanların Türkiye'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne inananların ve onu korumaya azmetmiş bulunanların Türkiye'nin milli ve manevi şuurunda birleşenlerin, Türkiye'yi içine sürüklendiği bu durumdan beraberce çıkartmaları her zamankinden çok zaruret haline gelmistir.

Öte yandan Meclis'teki turlara devam edildi.

CHP'li Veziroğlu

(Baştarafı 1. Safyada)

ları yaşanmaktadır" dedi. Yaşanan bu koşullarda, halk iktidarı doğanı ile halkın desteğini alan fakat halka hiçbir şey vermeyen CHP'nin bugün ana muhalefet partisi olarak da görevini yerine getirmediğini belirten Veziroğlu, "CHP faşizme ve her türde gericiliğe teslimiyetçi, çıkarcı, idarei maslahatçı bir tutum izlemektedir. CHP'den istifa ediyorum, bundan böyle Türkiye Birlik Partisinde siyasi mücadeleme devam edeceğim" şeklinde konuştu.

Türk-İş'e bağlı sendikaların MİSK'in mitingine katılacağı haberleri yalanlandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı birçok sendikanın MİSK'in 3 Mayıs'da Kayseri'de yapacağı mitinge katılacağı yolundaki haberler yalanlandı.

Bazı gazetelerin dünkü sayılarında yer alan habere ilişkin olarak açıklama yapan Türk-İş'e bağlı sendikaların yetkilileri, sendikaları hakkında yalan haber yayılarak Türk-İş'i parçalamaya yönelik spekülasyon yaratılmaya çalışıldığını bildirdiler.

Bazı gazetelerin dünkü sayılarında, yer alan bir haberde Türk-İş'e bağlı Tez-Büro-İş, Yol-İş, Türk Harp-İş, Cimse-İş ,DYF-İş, Petrol-İş gibi sendikaların MİSK'in Kayseri'deki mitingine katılacaklarını" bildirdikleri "öne sürülmüştü.

Sözkonusu habere ilişkin olarak Demokrat Gazetesi muhabirine bilgi veren Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç, Tez Büro-İş Genel Başkanı Uğur Batmaz, Türk Harp-İş Genel Başkanı Kenan Durukan ve Cimse-İş Genel Sekreteri Veli Eker, haberin tümüyle yalan ve bazı çevrelerce kasıtlı olarak yazılmış veya yazdırılmış bir haber olduğunu belirttiler.

Yol-İş Genel Sekreteri Muzaffer Saraç, arasında sendikalarının adının da bulunduğu Türk-İş'e bağlı birçok sendikanın MİSK'in Kayseri'deki mitingine katılacağı yolundaki habere ilişkin olarak şunları söyledi:

"Yalanı meslek edinenler bir yalan daha uydurmuşlardır. Yol-İş'e bağlı böyle bir mitinge katılacak hiçbir sendika ve şube bulunmadığı gibi Kayseri'de bulunan 2 şube ve bir sendikamızın yapıları da bu mitinge katılmayı reddedecek niteliktedir. Bir tek üyemizin bile bu mitinge katılmayacağına herkes emin olabilir."

Türk Harp-İş Genel Başkanı Kenan Durukan'da söz konusu haber için şöyle konuştu:

"İşçi sınıfı için, işçi hakları için miting yapmak isteyenler bunu önce kendi güçleriyle yapmaya çalışırlar. Bu tür haberler kendi gücüne güvenmiyenlerin yalanıdır. Spekülasyon yapıyorlar. Hiç bir şubemizin katılacağını sanmıyoruz. Katılan olursa tüzük hükümlerine göre cezalandırırız. Biliyorsunuz bu hükümler ihraca kadar açıktır."

MİSK'in Kayseri'deki mitingine Türk-İş'e bağlı sendikaların katılacağı yolundaki haberde sendikalarının da isnıi yer alan Tez Büro-Iş Genel Başkanı Uğur Batmaz ve Cimse-İş Genel Sekreteri Veli Eker de söz konusu haberi yalanladılar. Cimse-İş Genel Sekreteri Veli Eker bu haber için "MİSK'in bu haberi yalandır. Havayı bulandırmak için yazılmıştır. Türk-İş üyesi çeşitli sendikalar adına pankart açsalar bile kendi militanlarının düzenlediği bir oyundur"derken, Tez Büro-İş Genel Başkanı Uğur Batmaz da şöyle konuştu:

"Bu haber tümüyle yalandır. Bırakın bir şubemizi,bir üyemizin katılacağına bile inanmıyoruz. Bizim sendikamızın yapısı bellidir. MİSK'in mitingine katılacak nitelikte şubemizde, üyemizde yoktur."

ABD daha da saldırganlaşacak.

(Baştarafı 1. Sayfada)

ABD dış politikasında Başkan Carter'in Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski'nin görüşleri uyarınca daha saldırgan ve daha maceracı bir politika izlenmesi bekleniyor. Carter'in dış politikasını belirleyen Vance ile Brzezinski arasındaki görüş ayrılığı ve uyumsuzluk uzun bir süreden beri devam etmekteydi. Bazı yorumculara göre, ABD dış politikasındaki zikzaklar da Vance ile Brzezinski arasındaki anlaşmazlıkla bağıntılıdır.

Washington'daki dış politika çevreleri Vance'in istifasının Sovyetler Birliğiyle olan ilişkiler kadar ABD'nin müttefikleriyle olan ilişkilerini de etkileyeceğini ileri sürüyorlar. Vance'in istifasından sonra Carter'ın Brzezinski ve Savunma Bakanı Brown'un savunduğu soğuk savaş çizgisinde bir dış politikaya yönelmesi bekleniyor.

Son AET zirvesinde de Carter'in İran politikasının desteklendiği ve bu desteğin süreceği yolunda yapılan resmi açıklamalara karşın, Avrupalı liderlerin Başkan Carter'a besledikleri güvenin azalmakta olduğu bildirilmektedir. AET zirvesi sırasında yapılan özel görüşmelerde Carter'in özellikle son operasyon sırasında kendilerini aldattığını belirten Avrupalı liderler,Vance'in istifasından sonra bu konudaki rahatsızlıklarının daha da arttığını belli ettiler.

AET zirvesi sırasında kendilerine bu konuyla ilgili olarak sık sık yöneltilen soruları yanıtlayan Avrupalı liderler rahatsızlıklarını gizlemediler. Dışişleri bakanlarından biri Carter'ın "bundan sonra sorunun barışçı yoldan çözümü için çaba harcayacağım"dediğini hatırlattıktan sonra, "ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski ve Savunma Bakanı Brown'ın "yeniden bir askeri müdahale olabilir" yolundaki açıklamasına değindi ve "biz şimdi kime inanacağız"dedi.

Bu arada atom bombasının yaratıcılarından biri olan Dr. Teller ise, ABD'nin Ortadoğu petrolları için girişeceği savaşı kaybedeceğini ileri sürdü. ABD'nin bir savaş için henüz hazır olmadığını savunan Teller, "Konvansiyonel bir savaşa girmemiz halinde kaybederiz, nükleer savaşta ise yokoluruz." dedi. ABD başkanlığının yabancı haberalma bürosu yönetim kurulunda da çalışmış olan Teller, İran bunalımının Carter'ın devrik İran Şahı'nı desteklemesinden kaynaklandığını ileri sürdü.

Uluslararası finans

(Baştarafı 1. Safyada)

mali olanakların narekete geçirilmesi için, "Zaman kazanmaya yönelik" bir bekleyişe dönüştüğü bildirilmektedir.

Edinilen bilgilere göre, Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in Hamburg'da yapılan IMF ve Dünya Bankası yıllık komite toplantılarındaki temasları sırasında bu tereddütler açıkça dile getirildi. Hükümetin ve "Pazar ekonomisi kurallarına" öncelik veren ekonomi politikalarının sürekliliği konusunda, IMF ile yapılan "Stand-by"düzenlemesinin süresi gösterge sayılmaktadır. IMF'in Türkiye ile üç yıllık bir "stand-by" düzenlemesi yapması halinde batılı kaynakların sağlamayı öngördüğü mali kaynakların işlerliği hızlandırılabilecektir. IMF ile bir yıllık bir düzenleme yapılması durumunda ise, hükümetin ve izlenmekte olan ekonomi politikaların sürekliliği konusunda "tereddütlerin devam ettiği" anlamına gelecek ve mali olanakların aksamasına yol açacaktır.

Maliye Bakanlığı'nda, IMF ile uzun süreli bir "stand-by" düzenlemesi yerine bir yıllık bir düzenleme yapılması yolundaki görüşlerin ağırlık kazanmasına karşın, Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal, uzun süreli bir bağlantıdan yana görünmektedir. Gözlemciler "stand-by" düzenlemesinin içeriği dikkate alındığında, kısa süreli bir bağlantıyla Türkiye'nin ağır koşullardan kurtulmuş olmayacağını, bu nedenle eğer izlenecek ekonomi politikalar konusunda "açık ve kesin" yükümlülüklere girilecekse, Turgut Özal'ın görüşünün "çok daha gerçekçi" sayılması gerektiğini ifade etmektedirler.

IMF ise, "stand-by" düzenlemesinin süresi konusunda hükümetin sürekliliği için biraz daha beklemeyi yeğlemekte, hükümetin sürekliliği için gerekli güven ortamının görülmemesi halinde, geçmiş yıllarda CHP hükümetlerinin de kabul etmiş olduğu biçimde bir yıllık bir "stand-by" ile yetinilmesini anlamlı bulmaktadır. Ancak bu durumda, OECD bünyesindeki borç erteleme operasyonunun da, daha önce üzerinde durulduğu gibi 1981 yılına kadar uzanan bir dönemi kapsaması yerine bir yıllık bir ertelemeyle sınırlı kalması kaçınılmazlaşacaktır.

Gözlemciler,hükümetin ve izlenen ekonomik politikaların sürekliliği konusunda mayıs ayının ortalarına kadar açıklık sağlanmasının güçlüğüne işaret ederek, Paris'te bu konuda yapılacak görüşmelerin ertelenebileceğini öne sürmektedirler. Borç erteleme toplantısı vapılması halinde ise, yalnızca ertelenmesi öngörülen borçların tutarı ve ülkelere dağılımı konusunda "mutabakat sağlamaya" yönelik bir teknik çalışma boyutları içinde kalınabileceği savunulmaktadır.

ABD

(Baştarafı 1. Sayfada)

den sonra en yetkili dört görevlinin yerlerine başkalarının atanacağı öğrenildi.

Belirtildiğine göre, Büyükelçilik Müsteşarı Robert Dillon Kahire'ye atandı. Ancak yerine Ankara Büyükelçiliği'ne atanacak diplomatın kimliği henüz belli olmadı.

Bu arada Büyükelçilik Siyasi İşler Müsteşarı Dennis Kux'un da mayıs ya da haziran ayı içinde Ankara'daki görevinden ayrılacağı ve yerine Daniel Newberry'nin geleceği öğrenildi.

Ayrıca, Türkiye ile ABD arasında Savunma İşbirliği Anlaşması görüşmelerini ülkesi adına yürüten Büyükelçilik Ortak Güvenlik İşleri Müsteşarı Herbert D. Gelber'in de başka göreve atandığı ve yerine Lucian Heichler adlı bir diplomatın atandığı Büyükelçilik Halkla İlişkiler ve Kültür Müsteşarı Charles Courtney'in de bir başka ülkeye atandığı, yerine ABD'nin Bükreş Büyükelçiliğinde görevli Norris Garnett'in getirileceği öğrenildi.

ABD Büyükelçiliği çevreleri, atamaların ABD Dışişleri Bakanlığı bünyesinde yapılan rutin yer değişiklikleri kapsamından olduğunu kaydederek, bunların yaz aylarına rastlamasının atanan görevlilerin taşınma hazırlıklarına tamamlamaları ve çocuklarının okullarını bitirmeleri için olanak sağlamaktan öte bir anlama gelmediğini belirttiler.

Büyük Doğum

(Baştarafı 1. Sayfada)

man zaman yabancı insanların geldiğini, bunları denetleme olanaklarının olmadığını ifade eden hemşireler huzursuz olduklarını söylediler.

Geçtiğimiz cuma günü doğumevine dışarıdan gelen 3-4 faşistin önce yemekhanede yemek yediği sonra da aralarından birisinin Başhemşire Hikmet Sezer'i odasında dövdüğü öğrenildi. Olay sonrasında polise haber verilmesine rağmen sözkonusu kişilerin yakalanamadığı bildirildi.

Saat 4'den sonra hastaneye kimsenin alınmadığını ifade eden hemşireler hastaneyle ilgisi olmayan, kim oldukları belirlenemeyen kişilerin hastaneye girdiğini kaydederek bazı hastalara ve hemşirelere saldırıldığını da ileri sürdüler.

Aktepe halkı

(Baştarafı 1. Sayfada)

kinleri, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na yaptıkları suç duyurusunda, mahalledeki faşist terör olaylarını düzenleyenlerin başında Emniyet Genel Müdürlüğünde elektrik teknisyeni olarak çalışan Lütfü Alp, Aktepe Pazar Mescidi İmamı Abdülkadir Binici, Hüseyin Bayram ve İsmail Hakkı Binici adındaki faşistlerin bulunduğunu bildirdi. Bu kişilerin dışında Karabey Uzun'un kendi evinde silah kullanarak, telefonla polise asılsız ihbarlar yaptığını belirten Aktepe'liler, Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderdikleri dilekçede şunları kaydettiler:

"Sanık Karabey Uzun evinde silah sıkıp, silah sesi üzerine telefonla polise silahı filan filan sıktı diye asılsız ihbarlar ve isnatlar düzenlemektedir. Adlarından son olarak bahsettiğimiz Necdet Balta, Kadir Konak ve soyadını bilemediğimiz Orhan ise yukarıda ad ve adreslerini bildirdiğimiz sanıkların emrinde çalışan bir silahlı örgüt oluşturmaktadırlar."

FAŞİST ÇETENİN KARIŞTIĞI OLAYLAR

19 kişilik faşist şebekenin Mayıs 1979'dan bu güne kadar bazı kişilere ateş açtığını, duvarlara afiş asarak,yazılar yazdığını bu durumun Aktepe Karakolu'na bildirilmesine rağmen, karakoldan yanıt alamadıklarını ifade eden Aktepe Halkı faşist örgüt üyelerinin karıştığı olayların bir kısmını şöyle özetlediler:

"3.4.1980 tarihinde 2. Cadde 20 nolu evin duvarının köşesinden Hüseyin Tatar'ın 1. Sokak'taki bakkalına ve Gulabi Han'ın evine ateş edilmiş mermi kovanları ve çekirdekleri mahalle sakinlerince toplanarak Aktepe Karakolu'na teslim edilmiştir. Karakolda bu olay hakkında tutanak tutulmuştur.

Hiç bir suçu olmayan Mehmet Yılmaz Fevzi Doğan ve Ahizer Doğan'a 7 Nisan 1980 tarihinde saldırıldı ve Ahizer Doğan darp edildi. Mehmet Yılmaz ve Fevzi Doğan'ı da taş ve sopa ile kovalayıp, arkasından da bu çocuklar silah çektiler diye Aktepe Karakolu'na şikayet ettiler. Ahizer Doğan'ın şikayeti karakolca gözönüne bile alınmadı."

Turan Tas adlı kişinin de silahlı çete grupları ile mahalleye gelerek pusuya girip marşlar söylediğini sokaklarda gösteri yapıp gençleri dövdüğünü ifade eden Aktepe Şahlar Mahallesi halkı saldırgan kişileri defalarca karakola şikayet ettiklerini ancak başvurularının her seferinde yanıtsız kaldığını da iddialarına eklediler.

Bulancak

(Baştarafı 1. Sayfada)

POL DER üyesi polisler, Demokrat'a yaptıkları açıklamada, Giresun'un POL BİR'li polislere teslim edildiğini söylediler.

Açıklamada, polislerin halka baskı yapmaya başladığı belirtilerek şöyle denildi:

"Giresun Emniyet Müdürlüğü artık tarafsız polislerden dahi arındırılarak POL BİR'li militan polislere teslim edilmiştir. İkinci Şube polis kadrosu MHP yanlısı polislerle dolduruldu. Faşist hareket için pilot bölge seçilen Giresun'da ikinci şube polisleri halka baskı, zulüm ve işkence yapmaktadırlar. Bunun delilleri ortadadır. Suçsuz halkımıza işkencenin her türlüsü yapılmakta, insan hakları, hukuk kuralları rafa kaldırılarak, sokaklardan, kahvelerden toplanan halkımız işkenceden geçirilmektedir. Bizlerin sürülmesinin tek nedeni halkın polisi olmamız ve vicdanımızın sesine uymamızdır."

DÜNYA GÖZÜYLE

(Baştarafı 3. Sayfada)

Bugün izlenen müdahaleci Amerikan politikasının bazı ilginç ikincil yanları da var. Bunlardan biri, İran'a saldırı tehditleriyle Suudi Arabistan gibi yanında görmek istediği başka ülkeleri de korkutmaktır. İkinci bir hedefi de bu denli maceralarının yanına bazı NATO müttefiklerini de katma çabasıdır. Nitekim, 1978'de Zaire'nin Şaba eyaleti NATO müttefikleri, Amerika, Fransa ve Belçika'nın ortak saldırısına hedef olmuştu. İran ve Afgan olaylarından ötürü, Amerika, müttefiklerine yeni baskılar yapıyor. Türkiye'nin bu baskılara boyun eğmede hiçbir çıkarı yoktur

AKLA KARA

(Baştarafı 2. Sayfada)

Ben, Deniz Gezmiş-Yusuf Aslan-Hüseyin İnan'ın ölüme gittikleri hücrelerde canlandırmayı denedim. Hiç de hoş olmuyor. İnan.

Hadi sen onları sevmezsin. (Bu konuda salt sevmemek yetmez ama, neyse)

Yirmi yıldır, asılmasını politik sömürü ve yatırım olarak kullandığınız, Menderes'i alalım. Menderes'i, intihar girişiminden altı yedi saat sonra, yarı komada iken Yassıada'da gördüm. Kendimi onun yerine koyarak baktım yarı açık gözlerine. Yirmidört saate varmadan asıldı.

Ve çok sonra, asıldıktan sonra çekilmiş bir fotoğrafını gördüm.

Bu kez gözleri kapalıydı. Ve kapalı gözlerinden aşağı, burnunun iki yanından, yanaklarına akmış iki kanlı çizgi vardı.

Tütün üreticileri

(Baştarafı 1. Safyada)

Demirtaş, Çalı, Gemlik, Pazaryeri ve Söğüt gibi 27'ye yakın büyük alımmerkezlerinde şu ana kadar gerçekleşen en yüksek fiyatın 130 lira olduğu belirlendi. Başfiyattan ancak 5-6 üreticinin ürününün alındığını ileri süren köylüler "samimiyetten bahseden bakan tam bir sorumsuzlukla samimiyetsizlik örneği verdi" dediler.

KOCAELİ'Lİ ÜRETİCİLER ISPANAK FİYATINA TÜTÜN MÜ OLUR" DEDİLER

Bu arada, Marmara Ekici Tütün Piyasasının Kocaeli'de 157 lira baş fiyatla açıldı.

157 liralık baş fiyatı çok yetresiz bulan üreticiler, "ıspanak fiyatına tütün mü olur? Bu fiyata tütünümüzü nasıl satarız? Bu bizim masraflarımızın bile altında" diyerek, bundan sonra tütün yerine mısır ekeceklerini belirttiler.

PANCAR ÜRETİCİLERİNE PARALARI HALA ÖDENMEDİ

Öte yandan Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesine bağlı Ahmetbey kasabası pancar üreticileri Başbakanlık ve Ticaret Bakanlığına bir yazı göndererek geçen yıl teslim edilen pancarın parasının bir an önce ödenmesini istediler. Ahmetbey kasabasının pancar üreticilerinin imzalarını taşıyan yazılarda pancar ekimdönemi geçmek üzere olduğu halde, geçen yıl ki pancar paralarının hala ödenmediği belirtilerek, ödemenin daha da gecikmesi halinde üreticilerin bu yıl ekim yapamayacakları vurgulandı.

İran bir

(Baştarafı 1. Sayfada)

1- Birleşik Amerika'nın İran'da işlediği suçları ortaya koymaları için İslam ülkelerine çağrıda bulunmak.

2— Olağanüstü bir zirve düzenlemek için bağlantısız ülkelere çağrıda bulunmak.

3— İran'a bir soruşturma heyetinin gönderilmesi için BM Genel Sekreterine başvurmak.

4— Amerikan saldırısının kanıtlarını göstermek için AET ülkeleri ve Japonya'ya çağrıda bulunmak.

5—ABD'nin suçlarını ve İran devriminin sonuçlarını araştırmak üzere bir soruşturma komisyonu oluşturmak amacıyla çeşitli ülkelerin sendikaları ve kurtuluş hareketlerine çağrıda bulunmak.

6—Amerikan operasyonu sırasında ölen Amerikalıların cesetlerinin Papa, Kızılhaç ve İsviçre hükümetinin temsilcilerine teslim edilmesi.

Öte yandan İslam Devrim Mahkemeleri geçici Savcısı Ayetullah Sadık, Halkali, başarısız Amerikan müdahalesi sırasında İran Hava ve Deniz Kuvvetlerinin gösterdiği yeteneksizlik nedeniyle yüksek seviyede tasfiyeler yapılmasını istedi.

Çay üreticileri

(Baştarafı 1. Sayfada)

az kırk lira olmalıdır", "Kahrolsun faşizm,yaşasın mücadelemiz" şeklinde sloganlar söyledi.

Miting alanında yapılan çeşitli konuşmalarda, faşist baskılar, zamlar ve hayat pahalılığı protesto edildi. Hükümetin tütün, fındık, pamuk ve pancarda olduğu gibi çay üreticilerini de açlığa mahkum etmek istediği anlatılarak, çay fiyatlarının düşük tutulmasına karşı üreticilerin birlikte mücadele etmelerinin şart olduğu belirtildi.

Çayda sömürüyü anlatan bir üretici beşte bir budamanın üreticiye yarar değil, zarar verdiğini söyleyerek,kaldırılmasını istedi. Beşte bir budamayı protesto etmek için kesilen kurumuş çay gövdeleri sepetler içinde miting boyunca göstericiler tarafından taşındı.

Miting alanında yapılan konuşmalar,"Zam zulüm işkence işte faşizm" "IMF emreder MC zam yapar", "Analar doğurur faşistler öldürür" gibi sloganlarla kesildi.

Mitinge katılma hazırlığı yapan halktan bazı kişilerin güvenlik görevlilerince gözaltına alındığı, ancak mitingten sonra serbest bırakıldığı bildirildi.

TEK GIDA-İŞ'İN RAPORU

Tek Gıda-iş Sendikası Rize Merkez Şubesi tarafından çay sanayii ile ilgili olarak yayınlanan raporda, Çay Kur'un fabrikalarında 180 liraya mal ettiği bir kilo kuru çayı Tekele 85 liraya sattığı belirtilerek, Çay Kur'un her zaman olduğu gibi ekonomik güçlükler içine itildiği açıklandı.

Raporda ayrıca, çaya zam yapılmasının ya da Çay-Kur'un zararlarının zamanında karşılanmasının gerektiği,: üreticilerin 1979 yılı yaş çay yaprağı bedellerini alamadıkları, emekli işçilerin tazminatlarının ödenmediği de belirtildi.

Raporda İngiltere'de fert başına dört kiloyu aşan çay tüketiminin Türkiye'de iki kilonun altında olduğu, tüketicinin aradığı çayı bakkalında bulamadığı ve bu durum karşısında tüketimin azaldığı bildirildi ve Çay Kur'un 1980 yılına 113 bin 416 kilo stok çayla girdiği, ancak pazarlama yetersizliği yüzünden darlık görüldüğü de kaydedildi.

NE ALIRSAN 12,5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03 Yıl: 11 Sayı:3369/146

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.— 6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI
Normal 3 aylık 2250.— 55 DM
6 aylık 4500.— 110 DM
1 yıllık 9000.— 225 DM
Uçakla 3 aylık 4500.— 100 DM
6 aylık 9000.— 200 DM
1 yıllık 18.000— 400 DM

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (sut cm) 700 TL
Devam sayfaları (sut cm) 800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm, teşekkür (2 sut.5 cm.) 2500-TL
Yayın ilanları(1 sut 5 cm) 650TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 30 TL.
Abone olmak isteyen okurları mız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Pahalılığı, işsizliği, kıyımları, baskıları protesto gösterileri

Giresun'un ilçesi Bulancak'ta büyük bir halk topluluğu zamları, karaborsayı ve kıyımları protesto etti.

Artvin'e bağlı Ardanuç ilçesinde zamları, baskı yasalarını, kıyım ve sürgünleri protesto yürüyüş ve mitingi düzenlendi.

Trabzon Tonya'da halk sürgüne yollanan, kıyılan öğretmenlerin görevlerine iadesini sağlamak için gösteri yaptı.

Uşak'ın ilçesi Eşme'de kadın, erkek, çoluk, çocuk bir yürüyüş ve mitingle ardarda yapılan zamları kınadı.

Bolu, Eskişehir, Eşme, Şuvşat, Aybastı, Bulancak, Tonya, Fatsa, Ardanuç, Çankırı, Kurşunlu, Rize, Kars, Ardahan, Hacıbektaş, Hopa, Çerkeş, Fındıklı, Samandağ, Korgan... da zamları, hayat pahalılığını, baskı yasalarını, faşist saldırı ve uygulamaları, kıyım ve sürgünleri protesto için çeşitli gösteriler yapıldı.

Aşkale Direnişi

TKİ'ne bağlı Aşkale Linyit İşletmesi'nde çalışan maden işçileri,20 arkadaşlarının işten atılması,1 yıllık sosyal haklarının ödenmemesi,Çayırlı Ocaklarında çalışanların 4 aylık ücretlerini alamamaları nedeniyle direnişe geçti.Aşkale maden işçilerinin direnişi Mart ayı boyunca sürdü.

DEMİREL'İN İLK 6 AYI

- Pahalılığı, baskı yasalarını, sürgün ve kıyımları protesto gösterileri
- İzmit ve Seydişehir mitingleri, MESS grevleri
- Aşkale ve Mensucat Santral direnişleri

Ardarda yapılan zamlara,artan baskılara,işten çıkarmalara,kıyım ve sürgünlere karşı protesto gösterileri Mart ayında da sürdü.

•••

Hükümetin kurulmasıyla,silahlı militanların işçi olarak işe alınması,faşist saldırıların yoğunlaşması üzerine,4 bin Ant--Birlik işçisi 1 Şubat'tan itibaren direnişe geçti.

•••

İzmit'te DİSK,Seydişehir'de Maden—İş tarafından mitingler düzenlendi.Aşkale'de direnişe geçen maden işçilerinin yanısıra, MESS'e üye işverenlerin fabrikalarında greve başlayan metal işçilerinin sayısı 15 bini buldu.Teksif üyesi Mensucat Santral işçilerinin direnişini desteklemek amacıyla,İstanbul'daki deri işçileri işi bıraktı.

•••

Ağrı Belediyesi'nde çalışan işçiler faşistlerin Ağrı'da giriştikleri eylemleri ve Belediye Başkanı'nın gözaltına alınmasını protesto etmek için direnişe geçerken, Ankara'da 4500 fırın işçisi işverenlerinin uzlaşmaz tutumları nedeniyle işlerini bıraktı.

MESS grevleri

Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası ile uyuşmazlığa düşen Maden-İş sendikasına üye işçiler,Mart ortasından itibaren aşama aşama greve başladılar.Halen 50'yi aşkın işyerinde, yaklaşık 15 bin metal işçisi grevlerini sürdürüyor.

Mensucat Santral Direnişi

İstanbul,Kazlıçeşme'de kurulu Mensucat Santral'de çalışan 5 bini aşkın işçi,işverenin çok sayıda işçiyi işten çıkarma girişimleri üzerine direnişe geçti.5 bin deri işçisi de,tekstil işçilerini desteklemek amacıyla 4 saat için işlerini bıraktı.50 kadar Mensucat Santral işçisi daha sonra açlık grevi yaptı.

DİSK'in İzmit mitingi

DİSK 22 Mart'ta İzmit'te "Demokrasi Mitingi" düzenledi.Faşizme karşı yapılan gösteriye çok sayıda sendika ve demokratik kuruluş katıldı.

Seydişehir mitingi

Seydişehir'de DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası tarafından bir miting düzenlendi.1500 kişinin katıldığı mitingde zamlar ve faşizm kınandı.

TV

BODRUM

Alışılmışın dışında bir belgesel.

20.50

"Mavi Düş"

Bu gece ekranlarımıza alışılmışın dışında bir belgesel gelecek Atilla İlvan'ın hazırladığı, Tuncay Öztürk ile birlikte yönettiği programın kameramanı Tarık Baykur, kurgucusu ise Alaattin Özer. Bodrum'u konu alan ve renkli olarak gerçekleştirilen film bugüne kadar izlediğimiz belgesellerden ayrı özellikler taşıyor.

Film için, özenle seçilip sıralanmış Bodrum görüntülerinde, Bodrum ve insanının oluşturduğu bir atmosferin anlatımıdır denilebilir. "Mavi Düş" te bir metin yok; güzel bir müzik, eşsiz görüntüler ve yer yer yöre halkıyla söyleşiler var.

21.35 İKİ TANIK

Sürekli filmin bu gün yayınlanacak 5. bölümünde, John Ferrier artık hastanede kendini iyice kabul ettirip, zor olaylar karşısında herkesin yardıma çağırdığı bir doktor olmuştur. Birgün, Senatör Kenton Campion'un gerçek kimliğini rastlantılar sonucu öğrenen oğlu Francis, hayal kırıklığı içinde intihara kalkışınca Rahip Mc Nulty de Son'un yardımını ister. Öte yandan Harold Ferrier de, ağabeyinin gizlice sevdiği Jenny'i baştan çıkartmaya çalışmaktadır.

19.15 KADIN ANA

Cıbılköy elektriğe kavuştu

Programın bu günkü bölümünde, Kadın Ana ve Dibekçi Salih'in gazetedeki röportajlarının yankıları devam ederken Cıbılköy'e elektrik geliverir. Köycek sevinirler. Henüz evlerde yoktur ama, olsun köye gelmiştir ya. Dibekçi'nin küçük kardeşi Tahir bir başka sevinir. Çünkü dükkanında artık elektrikli malzemeler de satabilecektir.

20.40 TURİZM REHBERİ

Ülkemizde turizm olanaklarının değerlendirilmesi yapılarak, öneriler getirilecek, ayrıca Turizm Bakanı Barlas Küntay açıklamalarda bulunacak. Programa konuk olarak Prof. Dr. Alaaddin Asna ile turizm şirketi yöneticisi Osman Nihat Aydogan katılacaklar.

TV'de BUGÜN

17.00 BÖLGESEL HABERLER
17.05 AKŞAMA DOĞRU
18.00 HABERLER
18.05 SINAVA DOĞRU
18.50 LASSİE
19.15 KADIN ANA
19.50 UYKUDAN ÖNCE
20.00 HABERLER
20.40 TURİZM REHBERİ
20.50 MAVİ DUŞ
21.35 İKİ TANIK
22.15 KLASİK BATI MÜZİĞİ
22.50 HABERLER

SİZLERDEN

Düşünen köylüler

Kızgın güneşin altında
Nasırlaşan elleri durmuyordu
Sarı sarı fışkıran başakları görmüşlerdi sonunda
Ama neye yarardı emeklerinin karşılığını alamayınca?
Dalmış gitmişti alnının terini silerken baba...
Ne yolları vardı, ne elektrikleri
Herşeyden yoksun bırakılmışlardı
Haberleri olmazdı olup bitenden
Bir gazete bile girmezdi köylerine
Onların ne farkı vardı öteki insanlardan?
Nedendi bu haksızlık?
Yüzündeki kırışıklıklardan okunuyordu ananın çilesi
Dalmış gitmişti testideki suyu içerken...
Tarlada çalışan o, evin aşını yapan o, temizliği yapan o
Hayvanlara bakan o, çocuklara bakan yine o!
Yıllardır bitmezdi bu çilesi
Onun ne farkı vardı öteki analardan?
Nedendi bu haksızlık?
Bebelere bakan çocuk da dalmış gitmişti.
Bir okul olsaydı köylerinde
Bir öğretmenleri olsaydı, kitapları olsaydı
O da öğrenbilseydi okumayı yazmayı
Her gün gülebilseydi, oyun oynayabilseydi
Ama o her gün güneşin altında kardeşine bakardı
Bazen hayvanlara bakar, bazen tarlada çalışırdı
Elleri çatlardı çalışmaktan, ayakları kapkara olurdu
Onun ne farkı vardı öteki çocuklardan?
Nedendi bu haksızlık?

Şennur (Orta 3) Bursa

ÖZÜR: Son yayınladığımız Yurdumuz (8)'in resimleri yerine yanlışlıkla başka resimler konmuş. Bu nedenle, doğru resimlerle tekrar yayınlıyoruz.

Yurdumuz (8)

ÇALDIRAN - MURADİYE

DEPREMDEN SONRA SAĞLAM HİÇBİR EV VE DÜKKAN KALMAYAN ÇALDIRAN'DAN MURADİYE'YE DOĞRU YOLA KOYULALIM. HEMEN SAĞINDAN BENDİMAHİ ÇAYI AKIYOR. ADININ ANLAMI "DÖNDÜRME SUYU" OLAN BU ÇAY, KAYALIK BİR ARAZİDE DÖNE DÖNE VAN GÖLÜ'NE ULAŞIYOR. YAKLAŞIK BİR GÜNLÜK YÜRÜME SONUNDA MURADİYE'YE VARIYORUZ.

MURADİYE'DEKİ KERPİÇ VE TAŞ YIĞMA BİNALARIN TÜMÜ YIKILMIŞ. BU YAPI SİSTEMİ İLE, DEPREMDEN ZARAR GÖRME ORANI ARASINDA SIKI BİR BAĞLANTI VAR. SAYILARLA AÇIKLAYALIM:
6 YILLIK BİR SÜREDE TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER SONUNDA KÖY KONUTLARININ % 1'İ YIKILMIŞ. YANİ HER 100 EVDEN 1'İ YIKILMIŞ. BU ORAN, KONUTLARIN ÇOK ÇÜRÜK OLDUĞ[U]

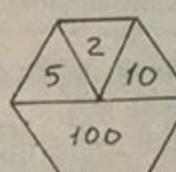
VAN'DA % 6. YANİ AYNI SÜREDE VAN ÇEVRESİNDE HER 100 EVDEN 6'SI YIKILMIŞ.
MURADİYE'DE DEPREMDE YIKILMAYAN BİNALAR DA VAR. YALNIZ BUNLAR, TEKNİK KURALLARA UYULARAK YAPILMIŞ LOJMAN, VB. YAPILAR. CAMLARI DAHİ ÇATLAMAMIŞ. AMA BÖYLE BİNALARI YAPABİLMEK İÇİN ÇİMENTO, DEMİR, TUĞLA, KUM, ÇAKIL, VS GEREKİYOR. BUNLAR İÇİN PARA GEREK, O DA HALKIMIZDA YOK...

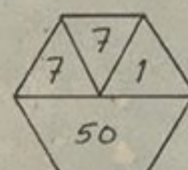

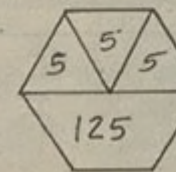
BİLMECE BULMACA

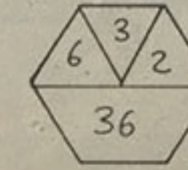
Kural dışı olanı bulun

Aşağıdaki şekillerde sayılar belli bir kurala göre yerleştirilmişlerdir. Bu kuralın dışındaki şekli bulunuz.

YANIT : B